

LINA ŽUKAUSKAITĖ

JAUSMŲ PALETĖ

ŽODŽIAI SKIRTI NE TIK MAN

2004 - 2005
-Vilnius-

b

a

Pakelk akis į saulę

Keturi vaizdai

c

- 2 -

d

I.

Padėsi...gyventi?

Tai buvo nieko nežadantis vakaras. Po namus sklandė jauki ramybė, lyg fėja apgaubdama mus visus gerumo ir šilumos skraiste. Visus? Meluoju, nes vieno asmens, tai yra tėvo, "sostas" buvo tuščias ir dvelkė vėsa. Ta gal net šiek tiek maloni vėsa leido mums užsimiršti, svajoti ir įsivaizduoti darnią šeimą. Buvo gera veikti tai, ko širdelė troško, ir nesijausti dėl to nė trupučio kaltai. Neapsakomai malonu be jokio tikslo bėgioti televizoriaus nuotolinio valdymo mygtukais, girdėti, kaip brolis meiliai burkuoja telefonu su savo panele, pagauti virtuvėje nukritusio šaukšto barkštelėjimą. Tačiau pasąmonėje labai gerai suvokiau, kad ši idilė negali trukti ilgai, kad netrukus įsiverš viesulas ir sugriaus svajonių pilį, pavers į šipulius viską, kas tik ką spindėjo ramybės sidabru ir meilės auksu.

Grėsmingai trinkteli durys, ir fėjos kaip nebūta. Į savo valdas, pas savo drebančią tautą – šeimą - sugrižo patriarchas - tėvas! Tik kelios sekundės ir orą perrėžė kraupus mamos riksmas - vėl "valdovui" kažkas nepatiko. Vidinė jėga mane blokste nubloškė į virtuvę, tapusią mūšio lauku. Visu kūnu šokau prieš grobuonį, pykčiu degančiom akim stengiausi pagauti jo žvilgsnį, bet...pagavau tik skaudų sunkios rankos kirtį. Tą akimirką manyje kažkas sprogo, nutrūko, išsiveržė lyg ugnikalnis - tiesiog NU-SI-BO-DO!!! Pavargau ginti, bjaurėjausi kūnu, "puoštu" mėlynėmis. Netardama nė žodžio atsistočiau ir išlėčiau su dar didesniu durų trenksmu. Kur? Nežinau. Tiesiog klaidžiojau gatvėmis ir laukiau, kol nurims manyje verdantis minčių ir jausmų chaosas. Nejučia atklydau prie upės - vietos, kur anksčiau jausdavausi saugi, kur prieš kokį pusmetį bėgdavau tada, kai tenorėdavau pailsėti nuo viso pasaulio. Klausiausi ramaus jos šniokštimo, girdėjau aplinkui ošiant medžių lapiją, leidau vėjui glamonėti mano kūną, skendau gamtos tyloje. Nurimau ir ilgai nemažtydama nusprendžiau ir šįkart, kaip senais laikais, pasitikti saulę viena, o rytą viską vėl pradėti iš naujo...

Nežmoniška jėga staiga parbloškė mane į triukšmo, skausmo, prievartos ir kančių pasaulį. Iš rojus į... bedugnį pragarą. Temačiau tik mane lydintį keistai iškreiptą veidą. Niekaip negalėjau suvokti, kas vyksta, kur esu. Ir vėl jutau skausmą, tačiau kitoki, dar nepažintą, bauginantį. Nebeturėjau jėgų klykti, tenorėjau numirti!

...Pabudau. Sudarkytą kūną ir parklupdytą sielą švelniai lietė kylančios saulės spinduliai. Atsistočiau, nes troškau, kad ji mane lyg motina apglėbtų, norėjau pajusti jos skleidžiamą šilumą. Tiesiog man reikėjo išsiverkti, įsikniaubus į jos krūtinę. Ašaros riedėjo dar vaikiškais skruostais, degino odą. Suklupau ir raudojau, verkiau kruvinomis ašaromis, tetroškau nuplėšti, nudraskyti nuo savęs tą purvą! Maniau, jei stipriai stipriai užsimerksiu, viskas ims ir pradingis, tiesiog sugebėsiu save įtikinti, jog išaušo nuostabus rytas, jog paukščiai traukia savo linksną rytinę giesmę tik man, kad visa tai buvo tik didelis ir baisus košmaras. Deja... Nežinau, kokį kelią nužygiavo laikrodžio rodyklė, bet kai vėl pakėliau akis, skruostus švelniai pabučiavo saulė, aš suvokiau, jog šiąnakt praradau šeimą, draugus, artimuosius. O gal tai tik dar viena kliūtis, kurią privalau įveikti, jei noriu išlikti? Žinau, jog nesu iš tų, kurias visi gerbia ir myli, kurių žodžiais tiki, kurioms tuoj pat kas nors ištiesia ranką vos tik suklumpa ant menkučio, kelyje pasitaikiusio grumstelio. Ne, aš toli gražu nepriklausau tai kastai! Staiga suvokiau, kad, jei šiąnakt manyje užgimė gyvybė, nebegalėsiu pabėgti nuo apkalbų, pasislėpti nuo pagiežos kupinų žvilgsnių ar išvengti dirbtinos užuojautos, kuri žeidžia stipriau nei aštrus durklas. Tačiau kažkur, labai labai giliai, pasąmonėje, nedrąsiai virpėjo mintis, jog yra galimybė viso to išvengti, palengvinti savo dalią... Ne! Niekada negalėčiau pasmerkti tokio- kaip aš- nelaimingo žmogaus, nesugebėčiau atimti galimybės pamatyti pasaulį, pajauti lengvą vėjelio glamonę, užuosti besiskleidžiančio žiedo aromata, pasinerti į gaivinantį upės vandenį ar susisupti į kylančios saulės spindulius. Mano lūpos neištartų mirties nuosprendžio nekaltajam! Galbūt Jis ir bus mano medaus lašelis karčiame gyvenimo kelyje? Tačiau ar aš sugebėsiu mylėti? Ar turėsiu teisę? Ar... norėsiu? Saule, PRAŠAU padėti man!!!

Tą rytą sudariau geležinę sutartį su savo sąžine ir... saule. Prisiečiau kovoti iki paskutinio kraujo lašo už save ir už Jo vaikystę, prisiečiau Jo širdutėje įkurti meilę pasauliui, nors šis ir nebuvo dosnus mums. Tiesiog privalau atrasti jėgų plaukti prieš paniekos žvilgsnių srovę, prasiskirti kelią tarp

b

a

užjaučiančiųjų, moralizuojančiųjų. Tačiau kur tų jėgų rasti? Atsakymas lyg pats atėjo, kai į mano žydrų akių jūrą panėrė žaismingas saulės spinduliukas. Saule, tu tapsi mano gyvenimo ramsčiu, tu padėsi man ištvirti, padėsi...gyventi?..

- Mergaitė...
“Pavadinsiu ją Jovita”...

c

d

II.

Paskutinis obels žiedas

Po truputį tirpo sniegas. Grioveliuose krykštaudami mirguliavo upeliukai. Atėjo pavasaris!

Nudundėjus pirmiesiems griaustiniams, padangę suskaldžius pirmiesiems žaibams, žemės veidą nuplovus pirmajai liūčiai, pabudo visa gamta. Dažniau ir ilgiau už lango skardėdavo vaikų juokas. Vis švelnesnė saulutė glostė grakščius stiebelius, vėjas žaismingai kedeno mirguliuojančią lapiją. Visa tai žavu, tačiau tik už lango...

...Kiekvieną rytą vis sunkiau pakildavo akių vokai, pro kuriuos į pasaulį žvelgdavo skausmo iškankintos akys. Patekėjusi saulė išvysdavo kiekvieną dieną nesustabdomai liesėjantį kūnelį, patalynės baltume pranykstantį odos šviesumą ir neapsakomai liūdną veidą. Veidą, kuris priklauso vaikui, pačiai tyriausiai būtybei. O sunkiausia būdavo pažvelgti į sielos veidrodį - akis, kuriose neseniai lakstė linksmi kipšiukai, kurios juokėsi net mamai barant jų savininkę. Dabar jose beliko tik skausmas ir laukimas.

Tas skausmas priklauso Jovitai. Taip staiga ir netikėtai ją užklupo ir parklupdė liga. Nuo tos dienos, kai gydytojas ištarė diagnozę, visi vartai užsivėrė, gyvenimo ratas sustojo, o ji pradėjo savo paskutinę kelionę – kelionę pačiu aukščiausiu ir stačiausiu gyvenimo kalnu.

Terapijos, begalė vaistų, nauji ir nauji gydytojai, grobuonė liga – tai tapo Jovitos budeliais, kankintojais. Bet juk turėjo įvykti kažkas tokio, kas sugražintų tikėjimą! Ir įvyko...

Vieną gražų pavasario rytą į ligonės kambarį įvirto jaunėlė sesutė Rita. Pripuolusi prie Jovitos ją apkabino, pakštelėjo į skruostą ir ištiesė žydinčios obels šakelę. Kambariu nuvilnijo lengvas žiedų kvapas. Ligonės skruostą palietė aksominis žiedlapis ir būtent tada dar viena upė išsiliejo iš savo vagos – atvilnijo dar viena jėgų banga! Žydrose Jovitos akyse sužibo kruopelė ryžto, o tas trupinėlis buvo reikšmingesnis už naujai atrastą, bet dar nepatvirtintą gydymą.

Prasidėjo dar vienas etapas, kurį lydėjo obels žiedai. Kiekvieną rytą, vos pakirdusi iš miego, ji pajusdavo saldų obels žiedų kvapą, o pramerkusi akis išvysdavo širdžiai malonų žiedų baltumą. Jie teikė Jovitai jėgų.

Visgi laikas lekia nenumaldomai. Netrukus prasidės vasara ...

...Saulė nedrąsiai kišo savo nosytę iš už miško, o Jovitos akys jau buvo plačiai atmerktos. Pasekiau jos žvilgsnį – tuščia palangė. Obelys pražydėjo... Nebeliko svaiginančio kvapo ir baltumo. Nebeliko jėgų...

Tą rytą saulė gyventi prikėlė gležną daigelį, sušildė mažą vabalėlį, tačiau vienoms akims ji nebegalėjo padėti – jos jau tapo tik žydro stiklo gabalėliais. Jovita išėjo... Ji savo statų kalną nuklojo obelų žiedais, palikdama tą saldų kvapą ir žiedlapių švelnumą...

Paliesk ir tu šią šakelę. Pamatyk laimingą Jovitą...

III.

Tai tik mažytė MŪSŲ iliuzija...

Drebančiomis rankomis pakėliau taurę raudono “Cabernet” vyno. Skysčio pripildytas krištolas sustingo veido aukštyje tam, kad dar kartą kraujo spalvos atspindy išvysčiau save... Žinojau, kad reginys nepaglostys migla apsitraukusių akių, nebenušvis skaisčiam veide jaunatviška šypsena, nes... Į mane žvelgė grimztantis vyno raudonyje raukšlėtas veidas, apsilblausios akys, pavargusi siela...

Sudrebėjusi ranka sukėlė taurėje ratiliukus, su kuriais nuvilnijo ir kažkieno (nenorėjau pripažinti, kad mano) atvaizdas.

Tik šiandien, praradus dar vieną mylimą žmogų, susimąščiau kodėl... Kodėl mano kūną dar nešioja motina žemelė? Kodėl nepriglaudžia savo glėbin? Juk čia tuoj nebeliks nieko artimo, mylimo, nieko, kas leistų pasijusti tikru žemės vaiku, kas leistų surikti: “Aš irgi esu žmogus!”

Ne, deja, nebebuvo žmogus... Aš – tai esybė, egzistuojanti greta besisukančio pasaulio...

 ...Devynierius metus... Devynierius ilgus, varginančius metus Rita, mano vargšas kūdikis, buvo prikaustyta prie lovos! Kodėl? Kas kaltas? Gal niekas, o gal... visi... Tiesiog neapgalvotas žingsnis, nereikšmingas pasilinksminimas, paskutinis (kaip sakiau) “skrydis į padanges” ir... Tiesiog aš, moteris, kurią lyg ir reikėtų vadinti motina, nepaisiau to, kad mano kūne jau aštuntas mėnuo gyveno dar viena būtybė, dar vienas asmuo! Paprasta, tereikėjo dar truputėlį palaukti, atidėti linksmybes ir viskas būtų pakrypę kita linkme – galbūt Dievo rykštė nebūtų nubaudusi nekalto kūdikio...

Tačiau ar reikia ką nors kaltinti?! Kam knistis po praeities šiukšles? Juk purvo pilna ir čia, dabartyje. Kam reikia varginti smegenis ir nerti į praeities vandenyną? Tuo labiau, jei tas vandenynas užterštas! Aušo diena po dienos, ėjo mėnesiai, slinko metai... Iš viso – devyneri... O kas tada? Tada vaikelis tiesiog pakilo ir... išėjo! Žengė pirmuosius savo pačios netvirtus žingsnelius ir... vėl pasinėrė į plačią spindulių jūrą! Kai jau niekas nebesitikėjo, kai jau net patys išstvermingiausi prarado viltį, ji ėmė ir... paskelbė pasauliui norinti gyventi!

O gal nereikėjo to daryti? Ką ji rado šiame smurto, šmeižto ir neapykantos katilė? Gal jai tiesiog reikėjo dar bent metelius pagulėti, o po to... pakilti į aukščiau – pasiekti rojų, nesuteršus savo balto rūbo nė viena nuodėmės dėme? Visko gali būti, tiesiog dabar jokie “gal” nebegalioja.

Nebūtų tos prievartos nakties, nebūtų Jovitos ir jos varginančios, staiga išnirusios ligos, nematyčiau Ritos, pakilusios iš ligos patalo, kančių žvelgiant į kasdien nykstančią seserį ir jos pačios sunkiame gyvenime...

Deja, toliau buvo tik stumdymai, gyvenimo vėtrų mėtymai, žmonių šaltumas, nepripažinimas, abejingumas, nes mano mažoji Ritutė buvo tiesiog kitokia. Buvo išskirtinė. Matyt, normaliuosius (nors ir nelabai norisi juos taip vadinti) gąsdino pamėklės figūra, pilkų, rūku aptrauktų akių žvilgsnis. Tikriausiai jie nenorėjo pripažinti, jog šis bjaurus, kitoks padaras irgi... žmogus.

O visgi ir po jos išblyškusia oda plakė širdis, nuo vaikystės pražilusioje galvelėje skriejo svajonės apie prinčą ant balto žirgo, apie tyrą meilę ir šilumą, apie žmones, kurie JAI šypsosi... Ar dažnai svajonės išsipildo? Deja, ne... Ir gyvenimas, deja, nėra svaja, bet visgi dešimtis metų kentėjome, egzistavome dviese – aš ir Rita...

Žinau, kad tai skamba neįtikinamai, bet... mes mylėjome pasaulį! Mylėjome ošiantį mišką! Mylėjome samanų švelnius prisilietimus, pievos glamones, rugių jūrą, žydrą dangų, deginantį saulėtekį ir paukščius.

Užsimerkite. Išvyskite seno žmogaus delną, išvagotą amžiaus raukšlėmis, išblyškusią odą ir... pajuskite pienės pūko švelnumo paukštelio plunksnas, mažytes kutenančias kojytes, tyrinėjanti snapelį.

Taip kartą jau buvo. Vieną ankstų rytą mano delną sušildė paukštelio kūno šiluma, o dabar... Dabar beliko tik dar kartą išgyventi šią nuostabią akimirką ir siela – vienintelis gyvybės įrodymas –

b**a**

pakils į beribę laisvės pievą, pasieks dangų – laimės, gėrio, meilės ir šilumos šalį. Išskleis sparnus ir sušoks svaiginantį laisvės valsą...

Vos keli lašai “kraujo” beliko krištolo taurėje... Tai buvo viskas, ką palikau aš, švelni būtybė, tetrokštanti pasijusti... žmogumi. Ne, nebraukite ašarų! Nebent jas liejate dėl netikusio savo gyvenimo! Juk dabar aš kur kas laimingesnė už bet kurį iš jūsų. Buvau tikru žmogumi, krūtinėje plakė širdis, o visi tie, kurie bent kartą mane atstūmėte, bent kartą nustelbėte žvilgsnį, nes neišdrįsote pažiūrėti į pilkas akis, visi jūs – robotai su akmeniu krūtinėje vietoje širdies. Dabar turiu laisvę, o jūs – tik savo pačių nukaldintus pančius! Apsidairykite! Ir kairėje, ir dešinėje, ir už nugaros, ir net tiesiai prieš save jūs išvysite... mane. Juk ikūniju jūsų troškimą būti savimi, jūsų norą veikti taip, kaip liepia širdis! Ta, jūsų manymu, bejėge būtybė esate JŪS!

Ar nemanote, kad laikas nusimesti kaukes ir pažvelgti sau ir savo norams tiesiai į pilkąsias akis!!!

Labai dažnai realybė yra bauginanti, bet ji kur kas geriau už apgaule grindžiamą iliuziją...

“Ritute, palieku tave vieną šiame skurdžiamame pasaulyje. Tikiu, kad tu esi kur kas tvirtesnė už seserį Jovitą ir už mane... Mylėk ir ieškok savojo gyvenimo...

Su meile mama...”

c**d**

IV.

Lengva lyg pūkas...

Taip nykiai dangumi ropojo tamsūs debesų gabalai. Šlykščiai teršdami padangę, mesdami ant mūsų pavargusių pečių šešėlių, slėgdami mus, neleidami pakelti ištroškusių akių į šviesą... Engdami... Griaudami viską, kas šventa... Niekindami ir pamindami... mus... žmones...

Lyg vėlė slinkau gatve. Kažkur toli lyg ir girdėjau šaukiant mane vardu: “Rita! Rita!!!” Bet tai neįmanoma... Nebeliko žmogaus, kuris mane pažinotų, kuriam aš rūpėčiau... Jaučiau, kaip mano bevertį kūną smaigsto praeivių žvilgsniai. Jie greitai nusukdavo akis, kuomet bent truputėlį atgręždavau galvą į jų pusę. Naivuoliai! Mano, kad aš juos matau?! Kvailiai! Tikisi, kad jie man ką nors reiškia?! Nė velnio! Jie – tik dar kelios atmatos, tik keli ropliai, mėginantys sukurti iliuziją apie gyvenimą, tikintys realybe... Jos nėra! Tik ne čia... Tik ne dabar... Jūs visi esate tokie pat kaip aš – tokios pačios bedvasės būtybės, skudurinės lėlės, marionetės, kuriomis žaidžia daug viršesnės būtybės... Kas? Dievas? Ne, netikiu juo! Kuo labiau stengiausi suvokti Dievo šventumą, tuo labiau toliau nuo jo. Tai tik dar viena iliuzija! Tai svaja, kurios kažkas įsigeidė vien tam, kad taptų valdovu... O jūs ir patikėjote! Cha cha cha...

Ašara... Karšta ašara nuriedėjo kūnu... Kieno jis? Tiesa, juk šis mėsos ir kaulų maišas priklauso man! Buvau pamiršusi... Tik dabar, skruostą nudeginus tam skaidriam lašeliui, pajutau... šaltį. Po kiekvieno žingsnio jutau ledinį šaltį, užvaldantį mano kūną: dilgčioja kojos, sustingsta plaštakos, parausta skruostai, nugara bėgioja šiurpuliukai. Man...*GERA!!!* Šalti, prašau nepalikti manęs! Smelkis gilyn! Lyg skalpelis pjauk audinius! Užvaldyk šį žemiškąjį pavidalą! Užšaldyk širdį... Tuk tuk tuk... Ar girdi? Taip pašėlusiai blaškosi širdis – karvelis, ištroškęs laisvės, bet uždarytas kūne, suvaržytas grotų... Nurimk. Užmik. Prašau... Kuomet nurimsi tu, širdie, galėsiu ištrūkti iš žemiškųjų gnaužtų... Galėsiu mėgautis laisve ir...mylimų žmonių artumu... O ką turiu dabar? Dienas, naktis, mėnesius ir metus, sukaustytus monotoniško laikrodžio tiksėjimo, pareigas, kurias kažkas sugalvojo tam, kad žmonija nenuobodžiautų, taip pat gyvuliškus poreikius ir... Kitko jums, pasaulio žiurkėms, nebereikia. To jūs nesuprantate. Visgi kas tai? Tai mintys, svajonės, troškimai, siekiai – viskas, kas jums atrodo kvaila ir nereikalinga! Po velnių, atmerkite tas sumautas akis, pakelkite prakeiktas galvas ir išdrįskite pažiūrėti man į akis, į mano sielos veidrodį! Negi jums nenusibodo būti supančiotiems? Negi jūs netrokštate laisvės? To gaivaus oro, kurį galėtumėte gerti visa savo esybe? Ar jūs nepavargote nuo to... tiksėjimo? Tik tak tik tak... Sudaužykite visus laikrodžius!!! Prašau...kas nors... sustabdykite laiką...

Viskas aplink mane sustingo, apmirė, virto statulomis, o aš... Aš sėdėjau ant pilko šaligatvio ir jaučiau, kaip šąla mano užpakalis! Niekas daugiau nesmaigstė žvilgsniais. Niekas nebeslėpė akių. Visi nedarė... nieko. O aš? Mano žydros akys žvelgė į dangų ir laukė vienintelio saulės spindulio. Man to reikėjo lyg žuviai vandens, lyg paukščiui skrydžio... Skrydžio? Gal... gal pamėginti pakilti? Virš tų juodų debesų skiaučių, virš mus visus slegiančio oro, virš... visko. Pasiieki... saulę. Juk jei paukštis tai gali, galiu ir aš. Reikia visai nedaug – tik pakilti! Aš tai galiu! Žinau, kad galiu!!!

Dar kartą įkvėpiau tvankaus ir koktaus oro, pakėliau akis į dangų ir...

...jaučiau, kaip susmuko mano žemiškasis “būstas”, atsigręžusi išvydau, kaip minia naivolių - robotų - supuolė prie to mėsos ir kaulų kalno, girdėjau aikčiojant moteris, panikuojančias vyrus, ausys pagavo susimąšciusio vaiko klausimą: “O kodėl ji guli ant žemės? Mamyte, tu juk man neleidi net sėdėti ant žemės, o ji guli. Kodėl?” Nusišypsojau ir pajutau lengvą lyg pūkas laisvės pojūtį, baltą lyg pirmoji snagė skrydžio malonumą ir saldų lyg nektaras pasitenkinimą...

Nereikia manęs gelbėti! Padėkite sau... Aš jau... laiminga...

**...Čia sustosime, nes dabar Jovita, Rita ir jų mamytė
jau kartu... laimingos... laisvos... savame pasaulyje... savame rojuje...**

MIRTIS – tai išsiskyrimas su kūnu ir artimųjų šiluma. Vieni išiname pakirsti ligos, kitiems likimas nuaudžia žūties giją, treči išiname savo noru. Gyvenime būna visko, tačiau ar tikrai būna taip blogai, jog norisi pasakyti „Sudie!“ brangiausiems ir artimiausiems žmonėms? Ar verta viską palikti?

Jovita neturėjo pasirinkimo – ją pakirto liga, Ritos likimas nuaudė jai žūties giją, jų mama pavargo nuo nesiliaujančio smurto jos gyvenime... Ar visoms vienintelis pasirinkimas buvo mirtis?..

b

a

Pasaka

c

- 10 -

d

Padovanosiu Pasaką

Krinta...

Sukasi...

Šoka svaigulingą tango danguje...

Valiūkiškai nukrinta ant šilto mergaitės skruosto...

SNAIGĖS...

Žiema žiemužė įžengė į mūsų kiemą. Šiomet nenoriai, bet visgi apklojo žemelę savo baltu sniego patalu.

- Ką veiki?
- Stebiu.
- Ką?
- Vaikus.

“Prieik prie lango. Prisėsk šalia. Pasislinksiu. Stebėkime drauge...” - vos mintyse pratariau, o tu jau ir klestelėjai greta.

Už lango sniego gniūžtėmis krykštaudami mėtėsi vaikai. Netoliese būrelis jaunėlių kaimynų lipdė senį besmegenį. Vyresnieji gal kiek nedrąsiai, kuklindamiesi greta žengiančių metelių, jungėsi prie jaunesniųjų...

- Pameni...
- Taip, – net neleidau pabaigti.
- Tu juk nežinai apie ką aš norėjau kalbėti!
- Žinau.
- Tai apie ką?
- Apie Tai.
- Kas tas “Tai”? Tu pertraukei mane, o dabar išsisukinėji. Taip nemandagu!
- Nemandagu.
- Tai kodėl taip elgiesi?
- Aš nesielgiu nemandagiai.
- Elgiesi! Juk ką tik pati pripažinai, jog nemandagu pertraukti, kai nežinai apie ką toliau

kalbėsiu.

- Bet juk aš žinau.
- Tai pasakyk. Pabaik mano pradėtą mintį.
- Juk sakiau, kad prisimenu Tai.
- Beprasmiška...
- Viskas turi prasmę. Kiekvienas žodis, žingsnis ar veiksmas turi prasmę. Visi mes esame

tam, kad kažkam būtume prasmingi...

- Vėl...
- Kas vėl?
- Tu vėl užsivedei su savo filosofija...

... *Kartą, seniai seniai, gyveno maža mergaitė. Ji buvo labai laiminga. Žmonės niekaip negalėjo suprasti, kodėl ji visada šypsosi ir yra gerai nusiteikusi, juk ji buvo tokia vargšėlė – nei tėvelio, nei mamytės neturėjo, labai skurdžiai su močiute gyveno, pilvuke dažnai prabildavo, apie save primindavo alkis, o akelėse dažnai sužibdavo draugų ilgesys. Miestelio turčiams ji visada sukeldavo gailėstį. Bet visgi buvo, matyt, pati laimingiausia!*

Kartą gatvėje ją sustabdė miestelio turtingiausias ponas.

b**a**

- *Mergaite, stebėjau tave jau gana seniai ir nusprendžiau, jog labai noriu tau padėti. Aš tave įsidukrinsiu, nupirksiu tau naujų drabužėlių, skaniai maitinsiu, turėsi savo kambarį su daug daug žaislų, tave mylės tavo naujoji mamytė, sesutė, o aš būsiu tikrai geras tėvelis.*

Mergaitės veide sušvito angeliuko šypsena ir ji tylutėliai tarstelėjo:

- *O žvaigždę man galėsite padovanoti?*

- *Ne, žvaigždės negalėsiu, bet juk turėsi viską kitą, ko tik tavo maža širdukė užsigeis! – šiek tiek sumišęs atsakė ponas.*

- *Tada ačiū, bet nenoriu. – šyptelėjo ir... nuėjo.*

...

- *Ir?*

- *Kas ir?*

- *O kur pasakos moralas arba bent jau pabaiga?*

- *Nėra.*

- *Kaip tai nėra? Visos pasakos privalo turėti moralą!*

- *Pabaigos nėra.*

- *Kodėl? Nes ta maža mergaitė užaugo ir pamiršo apie žvaigždę, o pasakorius nebegalėjo pabaigti pasakos?*

- *Ne! Tiesiog šį vakarą pabaigos dar nėra, – gal kiek per griežtai atkirtau.*

Užslinkusioje tyloje pasigirdo zyzimas. “Iš kur žiemą musė?” Keista...

<...>

Nukrito dar vienas kalendoriaus lapelis. Gruodžio 24-oji. Kūčios...

- *Galiu prisėsti?*

- *Žinoma.*

- *Jau kelintą vakarą iš eilės viena sėdi tamsoje ir žiūri pro langą. Kodėl?*

- *Čia gera...*

- *Gera būti vienai?*

- *Aš neviena.*

- *Su ta kažkur zyziančia muse? – suprunksitei.*

- *Ne tik su ja. Su Pasaka...*

- *... Ponas, grįžęs namo, ilgai negalėjo nurimti – vis ieškojo atsakymo į mergaitės klausimą.*

- *Žvaigždė? Kam jai žvaigždė? Ir kokia žvaigždė?*

Bėgo dienos. Gyvenimas vis suko laiko ratą. Žmonės slinko,ėjo, bėgo. Visi mėgino nusigriebti kokio nors darbo, norėjo būti naudingi. Artėjo didžiosios metų šventės!

Laikrodis išmušė didingą Kristaus gimimo vakarą – Kūčios.

Nesišypsojo, nesijuokė pono šeimyna, neskambėjo jų namuose giesmės, neaidėjo džiaugsmo šūksniai – nelaimė užslinko virš jų namų.

- *Mamyte, o kodėl Kalėdų senelis mus pamiršo? – su ašaromis akyse paklausė mažoji dukrytė. – Ar jis vargšų namus aplenkia ir tik turtingus sveikina?*

Neturėjo ką, o gal negalėjo nieko atsakyti buvusi ponis, tik nurijo gerklėje atsiradusį gumulą, nusuko ašarotas akis.

Vaikštinėjo buvęs ponas miesto gatvėmis, žvalgėsi į mirgančias vitrinas, su pavydu nulūdėdavo besišypsiančias poreles ir šeimynas, vis žemiau sviro jo pečiai. Staiga išvydo mergaitę. Ji stovėjo vidury gatvės ir šypsojosi. Jam.

- *Labas vakaras! – suskambėjo lyg varpelis jos mielas balselis. – Gal galite man padėti?*

- *Mieloji, atleisk, bet dabar aš tau niekuo nebegaliu padėti – aš toks pats vargšas kaip ir tu.*

Taigi neprašyk neskaudink dar labiau.

- *Meluojat! Juk net dvi netiesas iš karto sakote! – tebesišypsodama sutilindžiavo mergaitė.*

- *Kodėl?*

- *Visų pirma, aš nesu vargšė...*

c**d**

- *Bet juk tu nieko neturi, – pertraukė nustebeęs ponas.*
 - *Vėl klystate. Turiu. Daug ką turiu. Ir jūs netrukus suprasite. O antra, jūs man galite padėti. Ir net labai.*

- *Kuo gi?*
 - *Ar galėtumėte perduoti dovanėlę savo dukrytei? – ir ji ištiesė delne mažytę dėžutę, aprištą šiek tiek nublukusiu kaspiniu. – Neklauskite, kas tai, tiesiog perduokite, – šyptelėjo ir nužingsniavo.*

...

- *O kas buvo toje dėžutėje? – nepakėlei vėl užklydusios tylos.*
 - *Žvaigždė.*
 - *Žvaigždė?*
 - *Taip, mažytė molinė žvaigždutė.*
 - *Ir kas iš to? Nieko nesupratau.*
 - *... Eime. Laikas išpakuoti dovanas. Mūsų jau laukia nekantraujanti šeimyna. Juk žinai, kad nepradės, kol nesusirinksime visi.*
 - *O kaip pasaka?*
 - *Vėliau. Vėliau, mergyte.*

<...>

“Pakabinki, pakabinki ant kalėdinės eglutės stebuklingą vėrinėlį Arčibaldo vaizdinių...”
 Bangavo melodijos, skardėjo juokas ir džiaugsmo šūksniai – mes buvome laimingi!

- *Nagi, kasmetiniai rinkimai! Kieno dovana šiomet pati maloniausia ir meiliausia? Kas nusipelnė padėkos pyrago? – šūktelėjo nuo juoko įraudusi mama.*
 - *Mano, – nuskardėjo drąsus tavo atsakymas.*
 - *Parodyk, ką gi gavai?*
 - *Žvaigždę... Molinę žvaigždę ir...PASAKĄ...*

<...>

Klestelėjai šalia nė nepaklaususi ar galima. Juk ir nebūčiau prieštaravusi!

- *...Tą vakarą buvusio pono šeima atrado kai ką brangesnio už auksą, švelnesnio už šilką, labiau žerincio už karatus. Jie išmoko mylėti ir dalintis tyra meile, išmoko džiaugtis kiekviena miela smulkmena. Jie atrado džiaugsmą ir gėrį, kurį galėjo dovanoti vienas kitam kasdien...*

- *Pabaiga!*
 - *Taip...*
 - *O dabar... – keistai nusišypsojai ir...*

Tik pajutau, kaip kažkas man užmaukšlino kepurę, apmuturiojo šaliką ir, greitai išnešęs į kiemą, švystelėjo į didžiulę pusnį!

Tą vakarą mes lipdėme senį besmegenį, krykštaudami mėtėmis sniego gniūžtėmis, maudėme vienas kitą sniego pusnyse. O kažkas, rymodamas tamsoje, stebėjo mus pro šaltą stiklą... Bet negailėkime to žmogučio! Aš žinau, jog yra pasaulyje mergaitė, kuri visiems dovanoja meilę, grožį ir gėrį. Dar negavote tos dovanos? Laukite ir tikėkite...

<...>

- *O apie ką tu tada norėjai pakalbėti? – paklausiau garsiai alsuodama.*
 - *Visgi nežinojai?*
 - *...*
 - *Taip ir sakiau, kad nežinojai! Melavai! Melavai!*
 - *Nemelavau.*

b

a

- Ir vėl tu pradedi?
- Ne.
- Pradedi!
- Ne!
- Taip!

- ... - kilstelėjau antakius, kreivai šyptelėjau... parverčiau tave į pusnį ir.. – O vat ir nemelavau! Norėjai klausti ar prisimenu, kaip būdavo linksma, kai visa šeimyna vakarais dūkdavome kieme.

- Iš kur žinai?
- Aš viską žinau! – išmintingu tonu tarstelėjau. – Juk esu vyresnė, – šyptelėjau ir nuskuodžiau prie įsismaginusio tėtės.
- Ėch, ji niekada neprisipažins klydusi. Bet juk už tai ją ir myliu!

c

d

Draugai -
šilčiausi saulė spindulėliai...

Skirta Giedrei ir Daliai

Laiškai

Neradau tavęs ryte

Pabudau ryte ir neradau tavęs šalia. Kur tu? Vėl išėjai lyg niekur nieko? Negi tau ši naktis bus tik paros dalis, praleista su kažkuo? Nenoriu tuo tikėti Nenoriu manyti, jog tau esu tik kažkokia pašalietė. Ir netikiu... Naivi? Ne, juk žinau, ką tu man jauti, o tu žinai, kad be tavęs gyventi negaliu...

- O, sugrįžai. „Šįkart aš tau kavą į lovytę atnešiau.“ Keista, visada aš pirma nubusdavau, stebėdavau tavo užmerktas akis, apmąstydavau kartu praleistą naktį, pasakytus žodžius, atskleistas paslaptis, išlietus jausmus, ašaras ir juoką – viską, o šįryt...

- Taip saldžiai miegojai.

- Jau seniai tokia rami siela nebuvo. Senokai nesijaučiau tokia laiminga. Ačiū, kad išklausei ir vėl pastatei ant kojų, sugrąžinai į realybę. Ką aš be tavęs daryčiau?!

- Prisivirtum košės ir srėbtum pačiu sunkiausiu keliu – kiaurasamčiu.

- Taip, o dabar prieš tai užklijuoju skylutes.

- Juk žinai, kad visada gali kreiptis, kai pritrūksi medžiagos skyliųčių kamšymui.

- Eik š...! Ėch, kaip gerai, kad esi, Giedrute!

- Aš irgi taip sakau... Gerai, kad esu!

Gera juoktis drauge su kažkuo artimu, ar ne? Ko taip susiraukėt? O gal tik šiaip nustebot? Myliu ją! Ir *TIKRAI* nesu kitų pažiūrų, tik vertinu tai, kad ji yra, tai, kad ji padeda. Vertinu, gerbiu ir tauoju šį tyrą jausmą – ***DRAUGYSTĖ***... Nė vienas žmogus neišgyventų be vieno paprasto žmogučio - ***DRAUGO!***

Turiu prašymą. Būkit geručiai, šiandien ar ryt, ar dar kada nors susitikę savo draugus, apkabinkite juos. Tiesiog apkabinkite ir šią akimirką pasidėkite į savo atsiminimų lentyną, aprišę pačiu gražiausiu kaspinu...

Su meile... *Tavo draugė...*

Tau, Dalyte...

Būna sunkių akimirų. Kai iš po kojų žemė slysta. Kai saulė nebegeltona, o žolė nebežalia. Išdrįskite prabilti! Tada išdrįskite pasakyti, jog... sunku...

Tie, kurie išeina iš gyvenimo, dažnai mūsų apšaukiami silpnavaliais. Taip nėra... Jie ne silpni... Jie tikrai daug stipresni už likusiuosius. Netikit? Pamėginkit sau įsipjauti. O jei kiek giliau? Baisu? Nesinori? Sakysit, jog jūs ne ligoniai ir savęs nepjaustysite? Bet visgi – juk nelengva!

Kad pasitrauktum iš gyvenimo, turi būti labai stiprus... Bet tai jokių būdu nereiškia, kad dėl to turime garbinti mirtį. Anaiptol! Tegul tie stiprieji išdrįsta prabilti praeiviui, draugui, priešui, balsui, kuris atsilieps surinkus bet kokį numerį iš telefonų knygos – bet kam, tiesiog... pasakyti vieną vienintelį žodį: „Sunku!“ O po to...

Po to ateis Kalėdos. Vėliau – pavasaris. Tuomet nusidažykite plaukus ryškiai žalia spalva ir išeikite į gatvę aukštai iškelta galva. Nugriūkite į švelnia žolyte pasidabinusią pievą ir nusišypsoję ištarkite: „Aš Gyvenu!“...

Praverkite lūpas žodžiui...

Ten, kur jai bus geriau, pasitraukė puiki mergina ir nuostabi Draugė, protingas žmogutis, kuris nesuvokė savo galios pasauliui. Bet juk ten išėjo ne ji! Ji liko čia – mūsų širdyse, šalia mūsų.

Aš tai žinau... Tiesiog norėjau pasakyti ir jums...

Kūnas nēra amžinas,
bet te pasilieka
šiltas ir neišdildomas prisiminimas
apie išejusiuosius...

Palik bent globojančią žvilgsnį

Ar žinote kaip būna sunku prisiversti atsikelti rytais, kai nebešviečia saulė? Ar apskritai įsivaizduojate tą savijautą, kurią išgyvena žmogus, nebematantis saulės? Nebematantis šypsenu? Nebegirdintis paukščių giesmių? Nebesuvokiantis... pasaulio?..

Tai turėjo būti tik dar vienas auksu žerintis ruduo. Ruduo, kurį privalėjo pakeisti nuotakos rūbu apsitačiusi žiema, po jos atkulniuoti bundantis pavasaris, toliau – viliokė vasara ir taip vis iš naujo ir iš naujo, ir nepaliaujamai turėjo sukttis laiko ratas, bet...

Tą rudenį mes nebesimaudėme lapų jūroje, laukinių klyksmais nebelydėjome išskrendančių paukščių ir nemojome gęstančiai saulei, sėdėdami ant sukrypusio suolo prie namo...

Kai atvykau žiemos metu, teko klampoti per pusmetrines pusnis, nes niekas nenukasė takelių, o man vienai, be tavęs, rankos nekilo to daryti...

O pavasaris visgi atėjo... Išlindo pirmieji gležni daigai, o po gaivaus lietučio gamta lyg burtų lazdele pamojus iš nykiai pilkos tapo ryškiai žalia. Bet nepasidarė lengviau, priešingai – dar sunkiau, nes mes nebeėjome apžiūrėti tik prasikalusių rugienojų, nėjome aptvarkyti pamiškės. Mūsų numylėtinė kumelaitė pasiilgo cukraus gabalėlio iš tavo rankų, o man velniškai trūko tavo globojančio žvilgsnio, kartais įgristančių juokelių ir tokių paprastų, bet nuoširdžių ir labai brangių dovanėlių: lauko gėlių puokštelės, saujelės žemuogių ar nuostabiausio baravyko, palikto tyčia, kad aš jį surasčiau...

Po velnių, kokią teisę tu turėjai imti ir išeiti?! Kaip drįsai nepabučiuoti manęs, išvykdamas į tokią ilgą kelionę?! Tu – prakeiktas egoistas!!! Kodėl nesustojai ir nepagalvojai, kad čia, žemėje, yra žmogus, kuriam tu reikalingas, kuris laukia tavo šypsni, tavo apkabinimo, kuriam reikia, kad, paėmęs už rankos, dar pavestum klaidžiu gyvenimo keliu?.. Tiesiog ėmei ir išėjai, o aš... Man aptemo dangus, nebemačiau skaisčių spalvų ir viliojančio gamtos grožio, nebegirdėjau paukščių man giedamų serenadų ar miško ošiamų simfonijų...

...Aš neatėjau į tavo laidotuves. Kodėl? Nes nenorėjau matyti, kad viskas baigta. Peržengdama namo slenkstį lyg idiotė tikėjau rasianti tave ant tavo numylėtos, prie lango stovinčios, išgulėtos lovos, bet... nerasdavau, o neradusi – prakeikdavau ir imdavau nekęsti dar labiau. Tačiau atvykusi kitą kartą, elgdavausi lygiai taip pat – tikėdavausi, nors viduje jau kažkas ėmė šnibždėti, jog tai beprasmiška. Ir taip tuos visus penkerius ilgus, skausmo ir nežinios pilnus, metus aš visgi nenustojau tikėti... O dabar sakau... „*Labas... Pagaliau aš atėjau... Štai kaip tu dabar gyveni. Štai kokie tavo naujieji namai. Gražų paminklų išrinko tėtis. Ir gėlytės nuostabios. Na, matyt, nesigaili iškeitęs senąjį niūrų ir tamsų būstą į šią ramią vietelę – šalia miškas, pušynas ošia... Oi, voveraitė prašuoliavo!..*“

Ašaros užgniauzė tolesnius žodžius. Suklupau prie tavo kojų ir raudojau. Verkiau lyg kūdikis, ką tik išstumtas į žiaurųjį žemiškąjį pasaulį. Laisčiau ašaromis gėles ir nė nenorėjau nurimti, nes... suvokiau realybę, supratau, kad kitą kartą, peržengusi slenkstį, net giliai širdyje nebesitikėsiu tavęs pamatyti.

„*Atleisk, kad nebuvo tavo laidotuvėse. Tiesiog negalėjau prisiversti ir tiek. Nedrįsau pažvelgti mirčiai į akis, nes mes esame nelygiavertės konkurentės. Deja, šią kovą, kovą dėl tavęs, ji nugalėjo, o aš... Aš gėdingai pabėgau... Tikiuosi suprasi ir „Priglausi mane kaip išklydusį sūnų/ į savo marinančios prieglobos rūmą.“*

Tada aš tau papasakoju viską, kas nutiko per tuos ilgesio ir kančios kupinus metus. O tu klausiesi... Kaluseisi kaip visada toks rimtas ir tylus, dėl nieko nepriekaištavai, o tik žvelgei supratingomis akimis ir tas žvilgsnis man reiškė daug daugiau nei visos tautos pritarimas. Aš žinojau, tiesiog jaučiau, kad tu nepyksti...

Tą vakarą mes vėl KARTU palydėjome saulę į josios patalą ir aš pajutau tai, ko man taip trūko – tavo rūpestingą žvilgsnį ir artumą...

MIRTIS tokia bauginanti, bet, deja, neišvengiama. Į šią kelionę tenka palydėti visus. Ir jei ne tu ar tavo artimas, tai kas nors kitas vis tiek krinta toje nelygiavertėje kovoje. Visgi mes nesugebame, o gal tiesiog nenorime pripažinti, jog tokia jau ta realybė. Privalome išmokti gerbti mirtį ne tik tada, kai ji pasiglemžia ilgą gyvenimo kelią nuėjusius, bet ir tada, tiksliau, o ypač tada, kai į draugiją ji pasirenka mūsų mylimus žmones, kurie dar tik pradėjo rašyti vaismedžio, vardu gyvenimas, vaisius. Tik tada kai suvoksime ir pripažinsime jos pasirinkimą, pajusime artumą ir meilę, kurią mums dovanos artimieji būdami bet kur... Leiskime jų kūnams lyg žuvėdroms pakilti į begalinę padangę ir, suskleidus sparnus, nežmonišku greičiu smigti į beribį vandenyną, o jų sieloms neužtrenkime durų priešais nosis, pakvieskime prisėsti drauge prie pietų stalo ir sukurti tą jaukią pilnatvės atmosferą...

**Čia Jums, brangieji, kurie per anksti išėjote
ir palikote šiame pasaulyje ne vieną raudančią sielą...**

Tave stebėjau iš savo kapo...

Pirmąkart pamačiau Ją kapinėse. Ji ramiais, tačiau drąsiais ir jau žinančiais tikslą žingsneliais praplaukė pro mane ir nutolo takelių voratinklyje.

Po savaitės, klaidžiodamas tais takeliais, pastebėjau Ją antrąkart. Ji buvo patogiai įsitaisiusi pievutėje, tarp keliolikos kariams į žemę įkastų kryžių, basomis kojomis kedeno dar vasariškai ryškių spalvų, tvarkingai kapų prižiūrėtojų nupjautą žolę. Atrodo, Ji nematė praeinančių žmonių, negirdėjo netoliese kažkur skubančių automobilių gausmo. Ji buvo ten, su savimi ir Jai, atrodo, to ir tereikėjo.

Stebėjau Ją, švelnius ir ramius judesius, girdėjau plunksnos čežėjimą, tolygų kvėpavimą. Buvau taip arti, jog net užuodžiau Jos kūno skleidžiamą kvapą. Kiek saldokas, su lašeliu vanilės ir žibučių gaiva persipynęs aromatas nutvilkdė mane visą, pasiekė net sustingusią širdį.

Rusvų plaukų sruoga nuslydo išpuoselėtu petuku, uždengė jaunyste spinduliuojančias akis. Pajutau šilko švelnumą savo delnuose, lėtai nubraukiau plaukus atgal ir pažvelgiau į žydrą jūros gelmę... Ne, deja, tai tik iliuzija, kurią nejučia sukūriau. Aš likau, kur ir stovėjęs, o Ji energingu mostu padėjusi galutinį tašką primargintame popieriaus lape, pakėlė galvą, atsilošė, leisdama kiekvienam kūno raumenėliui pajusti saulės glamones, ir susimąščiusiu žvilgsniu nukėlė save kažkur kitur. Kur? Pasakyk. Būk gera...

Pasigirdo varpo dūžiai. Ji pakilo, pasiražė. Mačiau, kaip po šokoladine oda įsitempia sustingę raumenys, kaip kraujas greičiau ima tekėti savo užburtu ratu ir... Išvydau šypseną. Lyg pabaisa, stebėjęs gražuolę, ištvirkėlis, ištroškusiu žvilgsniu nužiūrinėjęs auką, Jai vos atsisukus, susigūžiau savame pasaulyje ir pasišalinau...

Trečiąkart aš Jos laukiau. Tikėjau, jog pasirodys, praplauks lyg undinė, nukeliaus į savąjį rojų, o aš vėl galėsiu bent stebėti, bent būti šalia, įsivaizduoti Jos kūno šilumą, odos švelnumą, girdėti tylų alsavimą ir sodrų, bet saldesnį už rojaus nektarą balsą.

Atėjo... Bet nebe tokia...

Atrodytų jai reikėjo nežmoniškų pastangų, kad pėdos liestų vis kitą žemės lopinėlių. Mačiau, kad kiekvienas žingsnis atima dalį gyvybės. Jos kūnas šalo tiesiog mano akyse! Susmuko ties palinkusia pušimi. Akimirkai sustingo. Labai trumpai akimirkai... Netrukus pamačiau virpančius pečius, trukčiojantį visą kūną, besiveržiantį tramdytą verksmą. Tąkart Ji atrodė dar gležnesnė, tokia pažeidžiama ir trapi lyg krištolinė balerinos statulėlė...

...

Tądien prie šalto akmeninio kryžiaus pražydo mažytė širdelė. Skilo akmuo, nes jam buvo per daug Jos atiduotos šilumos. Sutrupėjo marmuras, nes pats tyriausias lašas palaužė jo galybę...

Iš nekaltai užgimusios daugiamos meilės gimė mažas ir grakštus drugelis. Jis gėrė pražydušios širdies nektarą, svaigo Jos saldume, dalinosi šiluma, pasitikėjimu ir tyra meile...

...

Ir po dienos, ir po dviejų, ir po metų stebėjau Ją. Ji ateidavo vis kitokia, bet vis tiek tokia pažįstama. Atiduodavo savo šilumą žemei, o iš jos pasiimdavo srūvančią gyvybę. O aš žiūrėjau... Gulėjau po savu kryžiumi ir grožėjausi šiuo pasaulio stebuklu...

b

a

Recenzija spektakliui "Prisilietimas"

c

- 22 -

d

Aš pajutau "Prisilietimą"

(įspūdžiai po spektaklio, matyto Vilniaus Dramos teatre)

Keista. Patiko. Ne, ne tas žodis. Čia netinka patiko, nes aš tai paprasčiausiai *išgyvenau*... Virpėjau nuo kiekvieno klyktelejimo, jaučiau kiekvieną ašarą, išdavystės skausmo svorį, pačią išdavystę, klaikus juokas skambėjo kažkur giliai giliai... *skrandyje*...

Ji pamilo jį dėl to, kad jis nupjausto nuo sumuštinių duonos pluteles. Gražu? Taip, gražu, bet stebint veiksmažodį scenoje staiga suvokiau, jog tai **nėra** teatras, jog tai **nėra** spektaklis, tai **ne** aktoriai. Ne, tai gyvenimas! Tai kažkieno gyvenimas. Jie draskė save į skutelius, plėšė patys ir leido plėšyti kitiems, šėrė išalkusius šunis. Jie maitino laukinę aistrą, gašlią meilę, kerštą, skausmą, vulgarumą, porno, sarkazmą... Ne... Ne tai... Jie maitino ne juos... Ką? Nežinau... Tiksliau, žinau, bet nesakysiu, nes jūs pamanykite, jog esu kvaila naivi mergaitė, kuri nemato scenoje man rodomos *tiesos*... O visgi... Visgi pasakysiu! Taip, imsiu ir pasakysiu, imsiu ir išrėšiu į akis visiems jums. Taip jums – gyvenimo bijantiems. Ne, sakote, kad nebijote? Manote, kad aš bijau? Ne, visada yra lengviau pasislėpti po vulgariu nuogo kūno "menu", negu iš jo sukurti spindinčią grožybę, kurioje matai viską, bet nematai nuogumo, nors ten ir stovi visiškai nuoga, lyg ką tik gimusi mergytė, moteris. Aš nuklydau... Aš norėjau pasakyti ne tai... Aš norėjau pasakyti, ką jie maitina... **Svaigančią aistrą, tyrą meilę, atsidavimą, švelnumą, grožį, erotiką, ironiją**... Taip, jie maitina... Bet veltui... Veltui, nes niekada nei vienas iš jų nepasisotins... Taip, nepasisotins... Kišdami savo kūno gabalus į jų plačiai pravertus nasrus, jie niekada nepajus sotumo jausmo. O kodėl turėtų? Juk valgo ne patys, juk maitina kitus... Juos... Anna atplėšia dalelę savo peties ir numeta Lariui. Suvalgė. Nepajuto skonio. Nuėjo prie Elis. Ji padavė išluptą širdutę. Nevalgė. Žiūrėjo. Nepatiko. Ne jam ji skirta. Denis jos irgi nevalgė. Kodėl? Nes mėgino pasisotinti Anna, o ji ėdė Denį, trokšdama Lario. Laris – Elis. Elis – Denio. Denis – Annos. Anna – Lario. La...

STOP!

Truputį sustokit. Kodėl? Nes nebeliko Elis. Kas jai nutiko? Ją suvalgė, nes ji buvo pati jauniausia ir jos buvo mažiausiai? Ne, ji suprato, jog nėra nė kiek prastesnė už Anną, bet visgi jos neliko. Išėjo ir tiek. Išėjo ir nebegrižo...

"Keista, ji pamilo mane tik todėl, kad aš nupjaustau nuo sumuštinių duonos **pluteles**. Žinai, aš jas nupjausčiau **tik tą vienintelį kartą**. Ir tai todėl, kad duona buvo sudžiūvusi"... Tai koktu... Tai bjauriai, vulgariai, šlykščiai, nepakeliamai koktu! Man nebeskanu. Nenoriu valgyti nei Denio, nei Annos, nei Lario. Jie suvalgė Elis. Kiaulės. Ne, šernai. Ne, vilkai. Ne... Nežinau. Visgi žinau, bet vėl nenoriu sakyti. Sakyti? Gerai, pasakysiu, bet jūsų tai nenuodžiugins. Kodėl? Nes jie... žmonės...

Žinot, ko norėjo Elis? Kad ją kas nors mylėtų. Denis pasakė, jog tai mažai. Oi, kaip jis klydo!

Tai taip beprotiškai daug. Tai taip nepakeliamai sunku. Tai taip... **gera**... Jis nepajėgė. Susimovei! Deni, tu susimovei! Susimovei.

Susimovei.

Susimovei...

Tu nepajėgei mylėti, nes tos meilės buvo *per daug*, jos meilė buvo skirta tik tau, o tu sprukai į krūmus. Bet nieko, nesijaudink, daugelis taip pasielgtų, o tu juk esi vienas iš daugelio. Tik ne jai... Buvai...

<...>

Keista stebėti sceną ir bijoti kito veiksmo, žingsnio, gesto, žodžio, šypsenos, ašaros... Bijojau spektaklio. Kodėl?

ELIS: *O aš tavęs nemyliu...*

Štai ko aš bijojau. Štai kodėl ji išėjo. Štai kas ją suvalgė. Ji juk buvo tik gležnas žmogutis. O gal ne? Gal aš klystu? Gal...

Ne...

Gal...

Ne...

Gal...

<Scenoje niekada nebūna tiesos...>

<...>

Nereikia. Neplokkit. Tik supraskit. Ją. Jį. Juos.

<...>

“Turint omeny, kad tai spektaklis, tai jie vaidina ne vieną kartą ir jis tikrai nuolatos nupjauna žievę, ar ne?” Ne. Ne. Juk spektaklis – tai gyvenimas. Kiekvienas spektaklis – tai atskiras gyvenimas. Per gyvenimą jis **TIK** vieną kartą nupjauna žievele... **TIK** vieną... kartą...

Tuomet,
kai nori, kad kažkas tave išgirstų,
bet aplinkui nieko nėra,
kreipiesi į Pasaulį...

Laiškai Pasauliui

Iš lėto vėstanti kava

„Ei, tu! Taip, taip, tu! Žvilgtelėk čia! Nagi, prašau!“ Negirdi... Nemato... Nenori to matyti...

Žvelgiu į tolį – tik horizonto linija. Sugrižtu čia, arčiau, matau rėmus – lango rėmus. Vien kliūtys, vien ribos, vien barjerai... Ir viskas?! Kur prasmė? Kur... laisvė?

Išdaužykime langus! Neleiskime mūsų suvaržyti! Klykime... Kam? Nes norime būti išgirsti! Nes trokštame būti... suprasti...

...Vis sukasi, sukasi, sukasi... Bėga... Teka... Krinta vienas po kito kalendoriaus lapelis ir galiausiai... Sulaukiame lūžio, tuomet paliekame žemiškąjį būstą ir kylame į aukštesnę pakopą, o čia, deja, taip ir liekame neišgirsti...

NEEE!!! STOP! Dabar pat sustok ir klausyk **MANĖS!** Aš pasakosiu, o tu klausyki, nes **NORIU** būti išgirsta ir suprasta.

Viskas prasidėjo nuo...

Gimiau ir iš karto pradėjau šaukti, o Tu negirdėjai. Bet nepraradau vilties – diena po dienos, naktis po nakties mėginau Tave prisišaukti, stengiausi atkreipti Tavo dėmesį. Deja, kuo garsiau šaukiau, tuo labiau Tu tolai.

„Bėgo metai, upėmis tekėjo...“ Aš augau ir... tylėjau. Kupinomis ilgesio ir vilties akimis stebėjau Tave ir laukiau, kol prabilsi. Tačiau Tu jautei esąs stebimas ir tik dar labiau gūžėsi savyje, slėpeisi nuo manęs, nenorėjai įsileisti... Kentėjau... Vien dėl mūsų kentėjau! Juk pats žinai, kokia stipri galiu būti...

Bet visgi esu tik žmogus! Žmogus, kuris klumpa. Žmogus, kuris palūžta... Kai siela prisipildė kančios nuodų, susmukau. O tada mes pasikeitėme vietomis – puolimą perėmei Tu...

Nebegalėdama kentėti įsijungiau „apsaugos sitemą“ – ne tik neišleisdau Tavęs, bet net ir mintis apie tave skandinau užmaršties vandenyne. Pavyko, deja, neilgam...

Matyt, esu per daug išsiblaškiusi, nes pamiršau įjungti „sistemą“ prie atsarginių durų. Ir vieną saulėtą (o gal ir ne!) dieną Tu tiesiog ėmei ir užsukai į svečius, šiaip, be jokio tikslo, kavos išgerti... Tada aš atsimerkiau, apsidairiau ir... Išgirdau nuostabiausią paukščių giesmių, automobilių birbimo, žmonių klegesio, lapų šnaresio ir visų kitų garsų chaoso simfoniją! Nusišypsojau, nes supratau, kad dabar Tu Mane išklausysi!

Vienu akimirksniu skilo visi stiklai, dingo visos ribos, visi suvaržymai! Aš šnekėjau, o Tu, *Pasauli*, manęs klausei... Klausei ir mėginai... suprasti...

O ant stalo paliktas puodelis garuojančios kavos iš lėto vėso...

Kol kas pabūkime kartu

Taaaip, vakar buvo gerai – keturiom ropojau. Šiandien jau prasčiau – teko ant dviejų sugrįžti. Tai o ryt? O ryt bus dar blogiau, bet tu jau to nebesuvoksi, nes įžengsi į kitą... Kaip žmonės jį vadina? A, realųjį pasaulį...

Ar girdi, kaip dūžta tavo svajonių pasaulio stiklai? Nebijok, jų šukės nebus tokios aštrios, kaip naujojo gyvenimo akmenys.

Ar jauti tą skausmą, kurį sukelia į tavo kūną įsikabinę sidabriniai kabliai, kurie kadaise tavo akims kėlė džiaugsmą? Dabar jie tave laiko prikabinantą prie žemės, neleidžia atitrūkti nuo realybės...

Ar tu suvoki, ką tu dabar galvoji? Ar supranti, kad pradėjai skaičiuoti popierių ir metalą? Ar pastebėjai, kaip apsivertė tavo vertybių skalė?

STOOOOOOOOP!!!

Dabar įdėmiai manęs paklausk – prieš keletą dienų tu įsivaizdavai, jog esi vaikigalis, kuris gali mediniu kalaviju užkariauti drakono pilį ir išlaisvinti princesę. Vakare tu mėginai savo „lanksčiu“ žodynu nustebinti per gumytę šokinėjančias mergaites. Šiandien skolinta mašina mėginai suvilioti geras mamyčių dukreles. Ką darysi rytoj? Nori papasakosiu? Nori krikščioniame rutulyje parodysiu tavo ateitį?

Rytoj iš pat ryto mėginsi į save pažvelgti kitu žvilgsniu. Žinau, kad tau pavyks, bet tai dar toli gražu nereiškia, jog ir visas pasaulis, kad aplinkiniai į tave irgi žvelgs iš to paties kampo. Manai, kad tereikia aukštai iškelti galvą ir visi patikės, jog tu gali įveikti Everestą? Oi, berneli, svils tavo Ikarų sparneliai...

Rytoj pradėsi mokytis iš naujo. Gali užmiršti Pitagoro teoremą, ištrinti iš atminties „Mažojo princo“ siužetą, pamiršk tąnakt kaltus Niutono dėsnius, nesivargink ir nemėgink prisiminti, kuo skiriasi alkanai nuo alkenų, nes to tau paprasčiausiai nebereikės. Atėjo laikas pradėti mąstyti sausai ir teoriją iškeisti į praktiką. Kas tau sakė, kad tai padaryti bus lengva? *ME - LA - VO!*

Taigi žygį pradėjai. Įdomu, kiek dienų galėsi didžiutis savimi ir eiti drąsiai? Kiek parų kojos tvirtai remsis į žemę? O po kiek laiko jos ims linkti? Kada suvoksi, kad teisi dalis tos pilkos masės, kuri įkinkyta į plūgą arija svetimą žemę? Žinau, jog su tuo susitaisy, bet bjauriausia tai, kad užmirši viską, kas tave siejo su Mūsų pasauliu. Nenoriu matyti tavęs tada, kai busi iškeitęs svajones į patogų gyvenimą. Norėčiau apakti, kai prieš akis iškils ta dirbtina, nebe tavo, o klouno, kuris siūlo niekam nereikalingą rojų, šypsena. Geriau apkursti, nei girdėti tave besijuokiantį iš kvailų turtingų damų juokelių. Jei galėtum tapti geiša, būčiau tavo *dana* ir pasistengčiau paslėpti tavo nekaltą gilios žydrynės žvilgsnį nuo purvinos civilizacijos. Deja... Kaip vienas lašas juodo rašalo sugeba išplisti po šilko rūbą ir jį visiškai sugadinti, taip purvas sugebės paliesti ir mūsų sielas, o kai mirsime ir mes... Liks tik ta masė, kuri netrukus taps juoda, tokia niekieno, o kartu ir visų verge...

...

Palauk. Neskubėk. Sulauk dar šio saulėtekio ir gerai į jį išžiūrėk, nes šitas, gamtos, auksas yra daug brangesnis už kažkieno sukrautus turtus. Įsimink tas glamones, nes kai pabudęs ryte suvoksi, jog nebejauti šalia gulinčios būtybės odos švelnumo, nebegalėsi tiesiog imti ir pabėgti, nes Tą akimirką niekas neprabilo, o tu pasakei „Taip“, o dabar jūs tapote vienas kito dalimi. Neskubėk užsimerkti, nes dar daug laiko turėsi praleisti toje aklinoje tamsoje, o kol kas...

Kol kas pabūkime kartu. Tik tu ir bundanti saulė...

Neleisk užgesti liepsnelei...

Juodoje nakties tamsoje, nesukeldama nė menkausio garso, plevena mažytė žvakės liepsnelė. Ji maža, bet spinduliuoja šviesą ir, svarbiausia, šilumą, ir... Stebėk jos šokį. Kaip gracingai ir elegantiškai ji juda! Kviečia, žadėdama neišdildomus išpūdžius, malonumą ir ekstazę. Norėtum pasinerti į ją? Deja... Tu esi tik... *žmogus*...

Liepsnelė. Mažytė, tačiau tokia stipri. Ji gali išverti kur kas daugiau už tave. Ji tyli net tada, kai prie jos prisiliečia, tačiau nemanyk, kad pamiršta skriaudas! Kiekvienam besikesinančiam ji atkeršija, tačiau tyliai... labai tyliai...

Norėčiau ja tapti, nes tuomet būčiau valdovė! Manimi gėrėtuši, manęs trokštų, bet vos tik pamėgintų pasiglemžti tai, kas jiems nepriklauso, stipriai nukentėtų.

Mes, tokie dideli, jaučiamės visagaliai, o negalime sutramdyti paprastutės liepsnelės!

Bent akimirka leiskite ir man pabūti valdove, pleventi, skleisti šilumą, šviesą ir... skausmą, gundyti, bet neprisileisti. Leiskite suvokti, kad esu gimusi ne vien duoti, noriu žinoti, kad galiu jausti! Ir tai nebus pigus kičas...

Deja, ta akimirka pernelyg trumpa. Sudegs žvakė, nakties tamsa apgaubs viską, o tyla taip ir liks nesudrumsta, nes net ir būdama visagalė ji, ryškioji liepsnelė, nepajėgs suklykti net... prieš *MIRT!*

Tu neturi teisės drausti!!!

Lūpos prasivėrė, siela išsiliejo upėmis ir taip po truputį, eilutė po eilutės, puslapis po puslapio rutuliojosi istorija. Ją surašėme kartu – gerdami kiekvieną žodį, mėgaudamiesi kiekvienu sakiniu. Taip nejučia gimė romanas – juodu ant balto surašyta *mano* gyvenimo istorija. Gėrėjomės savo darbo vaisiumi. Gardžiavomės darskart ir darskart kiekviena scena, tiesiog ryte rijome ašaras ir juoką, liūdesį ir džiaugsmą, sielvartą ir nerimą...

Mūsų žvilgsniai susitiko tik šįkart tu, Pasauli, žvelgei jau kitap. Šįkart mane vertinai, beveik garbinai, didžiavaisi manimi, nes visuomenė gėrėjosi... Mano romanu? Anot jų, autobiografija? Ar to pakako? Tau – taip, man... Deja, ne... Ar esi garantuotas, kad tuose puslapiuose nėra nė krislelio melo? O gal... nė krislelio tiesos? Kas žino, kaip aš jaučiuosi iš tikrųjų? Maniau, tu suprasi, o pasirodo tu esi lygiai toks pats, kaip ir visa ta žmonių košė, vadinama visuomene!

Čia niekam nerūpi, kaip tu jautiesi iš tikrųjų. Čia niekas nenori girdėti skausmo dejonų, verčiau pasitenkins dirbtinu juoku... Čia? Kur tai? Kas tai? Menas... Tik žiaurus menas...

...Dabar aš noriu verkti! Ir verksiu, nes tai tikra, tai nėra dirbtina. Jei kam nors tai nepriimtina, apsisukite ir išeikite, bet nedirškite drausti, nes kai norėsiu krykštauti lyg kūdikis nė vienas neprieisite nutildyti, taigi ir dabar verčiau patylėkite... Tiesiog patylėkite...

b

a

Tai skirta Mamai...

c

- 30 -

d

Du skirtingi gyvenimai

Pasaulyje gyveno klajoklė moteris. Ji turėjo mažytę raudonskruostę dukrytę, kurią visada nešiodavosi krepšyje ant nugaros. Taigi taip jos ir keliaudavo po pasaulį – moteris su kūdikiu krepšyje ir daina lūpose.

Metai bėgo. Dukrelė augo. Džiaugėsi motinos širdis, matant savo atžalėlę, myluojant ją, pinant jos rusvus plaukelius. Gera joms buvo kartu. Kur tik jos praeidavo, sužydėdavo pievos, nušvisdavo trobos, net visi kaimai, saulė skaisčiau sužerėdavo.

Deja, tokia idilė negalėjo trukti amžinai – ji visada staiga sugriūna, o sunkiausia, jog tai įvyksta pačiu netikėčiausiu metu – lyg klastingas priešo dūris į nugarą, į širdį susminga griūvančio pasakų pasaulio šukės...

Mergaitė – moteris, dukra – motina – du skirtingi poliai, skirtingos barikadų pusės, skirtingos kartos... Vienas... Antras... Trečias... Taip po truputį vis dažniau kildavo iš pradžių menki barniai, o kuo toliau, tuo didesni konfliktai... Staiga ėmė ir išsprūdo tvirtas santarvės pagrindas iš po kojų...

Vieną dieną mergaitė sėdėjo šalia mamos ir kūkčiodama vebleno: „*Geriausia draugė... Aš tik nenoriu prarasti geriausios draugės... Tik nenoriu prarasti... draugės...*“ O mama neiškentusi riktelėjo, esą nesąmones čia paistanti ir jau nebežinanti pati, ką išdarinėjanti. „*Apie motiną pagalvotum! Juk su ja ir vėl susipykai! Juk jai dar gyvai į karstą vinis kali ! O tu... draugė...*“

Nesuprato... Nenorėjo suprasti... Nenorėjo norėti suprasti... Skauda... Sudužo... Šukės... Ai...

Tądien išaugo aukšta ir labai ilga jų Kinų siena. Ir ją pastatė tik jos dviese. Nė viena nestabdė tų baisių statybų...

Jos ėjo pievomis, bet jose nesužydėdavo gėlės. Jos sutikdavo žmones, bet jie nesišypsodavo. Jos lankėsi kaimuose, trobose, bet tos nesušvisdavo. Nes jos ėjo skirtingose sienos pusėse. Sudeginti tiltai, kurie jungė jų sielas...

Abi norėjo, bet nė viena nesugebėjo paminti savigarbos, nuryti apmaudo, patikėti pasauliu iš naujo. Gailėjosi abi, bet daugiau nė karto nepažvelgė viena kitai į akis ir nepasinerė į tą pačią margaspalvę svajonę, neužsidėjo iliuzijos sparnų ir susikibusios už rankų nepabėgo iš realybės. Jos vis dar gyveno. Jos vis dar klajojo, bet skirtingų kelių dulkės gulė ant jų saulės įrudintų kojų, skirtingos pievos patiesdavo joms savo žalius patalus, ne tie patys paukščiai suokė lopšines ir žadino rytais. Bet ta pati saulė glostė jų kūnus, tas pats mėnuo saugojo jas naktimis ir toks pats skausmas gėlė, plėtojosi širdy...

Skaua...

Skaua...

Ašara...

Ašara...

Sugrišk...

Sugrišk...

Atleisk...

Atleisk...

Negrišiu...

...Neatleisiu..

Skiriu mamytei...

Prabėgo, prašuoliavo metai. Jau jų suskaičiuotume septyniolika. Daug? O gal mažai? Negali įvertinti laiko tokiu abstrakčiu, nekonkrečiu matu (tie, kas tai bando daryti, skiria laikui amnestiją...). Be to, kiekvienam laikas – savotiškas upės bėgimas. Vienas žmogus per minutę gali nenuveikti ir nepasiekti beveik nieko, tuo tarpu kitas per tas brangias šešiasdešimt sekundžių spės susikurti vieną mažutį kamputį savo rojaus.

Taigi 17-ka metų... Kiek aš per šį laiką nuėjau? Kokią rojaus dalį susikūriau? Tu tikriausiai išrėžtum, jog per pastaruosius dveju-trejus metus aš savo kampučius ne statau, o priešingai – griauanu. Tuo tarpu man atrodo visiškai kitaip.

Aš kliūnu, griūnu ir vėl stojuosi. Krentu į juodžiausią bedugnę, bet, lyg iš košmaro staiga nubudusi, keliuosi ir vėl einu tolyn. Tu paklaustum, ar tai gerai? Tau – ne, nes tu rūpiniesi, jaudiniesi, vis staigiu, refleksišku judesiu nori prilaikyti lyg kūdikį, žengiantį pirmuosius žingsnius, o aš... Ką aš? Aš nustumi rankas tol, kol tu jų paprasčiausiai nebetiesi... ir...žengiu toliau...

Protingas mokosi iš svetimų klaidų, o kvailas – iš savų... Prisipažinsiu – esu kvailė, mylinti gyvenimą, ir egoistė, norinti paragauti visų jo bare turimų gėrimų: noriu gurkštelėti putojančio prabangos šampano, paragauti raudono ir saldaus aistros vyno, bent liežuvėliu prisiliesti prie stipriojo kančios brendžio, taurėje pagaudyti susižavėjimo ir kvailionių sidro žaismingų burbuliukų, tik vieną kartą, bet ir tik tam kartui tinkamu metu apsvaigti nuo deginančio meilės kokteilio... Ir taip viską viską, visus tuos tūkstančius jausmų, tuos milijonus grožio apraiškų, tas skausmo akimirkas – viską noriu PATI patirti. O kaip elgiesi tu? Suprantu, tai motiniškas instinktas - prieš ką nors įdėdama į *mano* burną, pati paragauji, pauostai, bet šįkart tai netinka. Šįkart aš neleidžiu, taip elgtis, taigi... pykстамės... riejamės... skaudiname viena kitą... Noriu, paskutinį kartą užmerkdama akis, pasakyti: „*ACIŪ*, kad leidai klupti ir *PADĖDAVAI ATSIKELTI! ACIŪ*, kad leidai ragauti ir atsirinkti pačiai, kas man patinka ir tinka!“ Bet bijau, kad man teks prie tavo atšalusio kūno klūpoti ir plėšti sielą su visom šaknim, rauti tuos prakeiktus norus, nes tik jie tau išgrįs kelią į... mirtį...

Seniai pamiršome, ką reiškia meilė... Neberagaujame jos kokteilių. Protus užvaldė neapykanta dėl tolerancijos stokos, dėl apkabinimų ir šilumos trukūmų, dėl motinos ir dukters... praradimo... Fizinio būvio nelemta laikyti būvimu – tai egzistencija, be to, labai trumpa ir tik suteikianti formą jausmams...

Mes nepasikeisime, tik kentėsime, kol gyvensime, o kada nors liksiu viena ir palūšiu, nukrisiu... O ar sugebėsiu atsistoti, kai niekas nebeties pagalbos rankos?..

Kuomet širdutė ima tuksėti stipriau, nes myli...
Kuomet naktį pabundi išpilta šalto prakaito, nes
Tau Jo reikia...
Kuomet saulutė šviečia ryškiau...

Tada gimsta meilės ir šilumos kupini laiškai
Mylimajam!

Kokią mane pamilai, Dainiau?

Valiūkiškai besišypsanti. Vėjyje besiplaikstančiais plaukais. Naivuolė, kuri grožėjosi kiekvienu pasaulio lopinėliu ir krykštaudavo, kelyje sutikusi iškilmingą ir didingą Lietuvos grožį. Ežerų undinėlė. Sausumos gėlėlė. Prieš galingąją meilę puolanti ant kelių būtybė. Kokią mane matei tą vasarą? Kokią mane pamilai, Dainiau?

Įsisupus į dvyliktųjų metų skraistę, bėgiojau gyvenimo pievomis, rinkau nuostabiausias akimirkas, dovanojau juoką ir šypsenas, stebėjau pasaulį. O tu? Tu stebėjai... mane? Kas buvai man?

Mąšliomis akimis nužvelgiantis vienišių, tačiau tik trumputį žvilgsnį metantis į minią. Dingstantis taip pat staiga, kaip ir netikėtai pasirodantis šurmuliuojančiųjų tarpe. Donžuanas. Riteris. Dusliu švelnumu skambantis balsas ir... "Atsiprašau..." Ne, tu nieko nepadarei, bet atsiprašei. Už ką? Už jį. Už juos. Už visus, kurie po basomis mano kojomis numeta stiklo šukę.

Prašuoliavus penkeriems metams iškyla tų dienų paveikslai. Tu visą laiką buvai šalia, visai čia pat, netoliese. Tai gal... iš tikrųjų?..

Kodėl nusprendei po ketverių metų sugrįžti? Kas neišdilo atminty? Žydrų akių žvilgsnis lyg peiliuku įsirėžė širdin? Atminty tebeskambėjo juokas? Lyg saulė padangėje spindėjo mano šypsena?

"Labas," – taip paprastai, bet juk tame žodyje tilpo tiek daug: ketveri metai, du gyvenimai, visas pasaulis... meilė!

Leidai spręsti man. Aš turėjau ištiesti ranką. Ir ištiesiau... Tuomet kūnai pajuto šilumą. O tada... tada žengėme nauju taku – Mūsų taku.

Bėgome banguojančių rugių lauku. Sukritome į švelnią vasaros žolę. Pasitikome saulėtekį ten, kur baigiasi Lietuva. Skridome. Buvome laisvesni už paukščius, gražesni už margaspalvius drugelius. Šypojomės... Nes mylėjome. Nes buvome laimingi.

Pirmasis "Myliu..." Toks nedrąsus ir netikėtas, bet išsiveržęs iš pačios krūtinės gelmių.

Pirmosios ašaros, už kurias tu galėjai nudėti kiekvieną bent kažkiek kaltą. Jos – tai skaidrūs kristalai, riedėję mažos mergaitės skaisčiais skruostais.

Tas valiūkiškas juokas ir didelės spindinčios akys...

Ir tu... Tavo akys, kurios gerte gėrė kiekvieną mano judesį, glostė išdykėlę plaukų sruogą ir šypojojosi, nes jų savininkas – tu - buvo laimingas.

Lūpos... Švelnios, bet kartu tokio deginančio raudonio lūpos, kurios čiauškėjo nepaliaujamai ir taip staiga nurimusios surinko kristalus nuo mano veido.

Ir virpantys pirštai... Rankos nedrąsiai palietė kūną. Kūną, kurį sapnavo tomis tamsiomis žiemos naktimis, kurio troško tuos metus. Pirštai iš lėto nuslydo vasaros saulės ir vėjų nugairinta oda...

Ar tą akimirką tikėjai pasauliu? Tikėjai... gyvenimu? Ar suvokei realybę? Ten buvome *MES!*..

O dabar virpu aš... Dabar aš nebegaliu kvėpuoti. Ne, man netrūksta oro, bet aš dustu. Dustu nuo meilės, nuo tavęs, nuo troškimo būti kartu, būti tik su tavimi! Tu išstūmei gyvenimą. Tu tapai daug svarbesnis už jį. Už viską.

<...>

"Užsimerk. Tss... Nieko nesakyk, tik užsimerk." Kur tu? Aš nematau tavęs. Tu kažkur čia pat. Girdžiu tavo alsavimą. Jaučiu kūno skleidžiamą šilumą.

"Atsipalaiduok. Pamiršk viską... Susitikime... sapne..."

<...>

- Ne, neatsisuk! Klausyk ir jausk, bet nežiūrėk.

- Kur mes?

- Ten, kur tu norėjai sugrįžti.

Dabar matau. Tu juk visą laiką buvai šalia, tapai mano šešėliu. Matyt, jei būčiau užkliuvusi už gyvenimo grumsto, tai nespėčiau nė spygteleiti, o tu jau būtum mane pagavęs. Tada aš to nepastebėdavau. Tiesiog atrodė, jog taip turi būti ir tiek...

- Aš...
- Tss... Nedabar. Nusiramink. Grįžk... Baigėsi naktis, susitiksime rytoj.
- Čia pat?
- Kur tik panorėsi, mano mergyte...

<...>

Gaudau kiekvieną žodį, sklindantį iš tavo lūpų. Stebiu ir stebiuosi. Ar aš tikėjau meile? Taip, tikėjau, tik net neįsivaizdavau, kad ji gali būti tokia... tokia... Tikra? Karšta? Nuostabiai saldi ir kerinti? Viliojanti ir deginanti? Kokia ji? Tikėjau pasakų princais ir baltais žirgais, bet ar maniau, kad kada nors ir į mano gyvenimą jis atjos? Šituo labai abejoju. Nemaniau, kad aš sukurta meilei, neįsivaizdavau, kad manoji širdis gali taip pamilti, o pasirodo... Pasirodo pamilau! Ir dabar galiu atsistoti ant aukščiausios kalvos ir garsiai surikti:

- ***Dainiau, aš tave myliu! Beprotiškai myliu!***

Įsisukai į mano gyvenimą lyg gaivus vasaros vėjelis ir viską taip nejučia pakeitei. Žingsnis po žingsnio, akimirka po akimirkos ir... ir aš nebegaliu be tavęs! Nežinau ar sugebėsiu tau atsidėkoti, bet stengsiuosi. Stengsiuosi kaip tik išgalėdama. Ant auksinės lėkštutės atnešiu savo meilę. Rožių žiedlapiuose padovanosiu savo gyvenimą... Bet ar sugebėsi atleisti sau už tai, ką man padarei? Ar sugebėsi atleisti už tą beprotybę, kuri įsiliepsnojo meilės šešėlyje? Padovanojai man sparnus ir naują galimybę pakilti, naują galimybę gyventi ir mėgautis juo dviese, kartu, tik *AŠ* ir *TU*...

Tu nebetikėjai meile, nebetikėjai gyvenimu, o staiga viskas ėmė ir apsisvertė aukštyn kojom. Dabar mes nugalėsime trigalvį drakoną, įveiksim Everestą, perplauksim Atlanto vandenyną, pereisim dykumas ir tik todėl, kad tikime vienas kitu, tik todėl, kad esame kartu, kad... mylime.

<...>

Viena senutė, stebėdama mano džiaugsmu degančias akis, ištarė:

- Vaikeli, tu Jį myli.

Nusišypsėjau. Ir vos spėjau praverti lūpas, išgirdau tylų jos balsą:

- Kai nubusi ryte ir suvoksi, jog nebegali be Jo gyventi, kai eisi gatve ir staiga pajusi klaikią tuštumą, nes šalia nebus Jo, kai sustosi ir drąsiai pasakysi pasauliui, jog be Jo jautiesi nevisavertė ir visa tai bus *TIESA*, žinok, vaikeli, tu tikrai Jį myli.

<...>

Praėjo nei daug, nei mažai (juk negalime įvertinti laiko tokiu abstrakčiu matu! Kūdikiui tai tik ilgo kelio pradžia, ištvėrusiam avariją, tai prabėgęs pro akis gyvenimas, besilaukiančiai moteriai tai nuostabiausios valandos...). Tačiau kai šikart išvažiavai ir vakare atsiguliai į šaltą lovą, aš suvokiau – *NEBEGALIU GYVENTI BE TAVĖS!*

<...>

- Tetute, aš Jį myliu.

Mažytis skraidantis angeliukas

Šlepsėjau alėja. Nemačiau žmonių veidų, nes jie slėpėsi po skėčių uždanga. Nuo ko jie slepiasi? Ko bijo? Naivuoliai. Argi įdomu stebėti lietų, kuomet jus skiria skėtis, jo nejučiant? Bet tai jų problema. Ne aš jų nesuprantu, priešingai, jie manęs nesuvokia, o man tai nerūpi...

O visgi sustojau. Ne, ne tas žodis – aš sustingau lyg stabo ištiktas!

Ji kraipė savo galvutę, apžiūrinėdama prakąstą ledų porciją. Prislinkau artyn. Alsavau jai į nugarą, bet ji neatsisuko, tik dar intensyviau vartė akutes ir grėžiojo apskritą veiduką.

- Ant mano ledų nukrito lašas. Jis irgi nori atsigaivinti... Ar ne? – staiga spengiančią tylą pertraukė aksominis balselis.

Tik jai prabilus, vėl išgirdau pro šalį lekiančių automobilių gausmą, lietaus ošimą, šlepsinčius savais keliais žmones – visą judantį pasaulį, ir suvokiau, jog šis mažas angeliukas žvelgia į mane savo didelėmis ir išraiškingomis akimis. Ne, ne žvelgia, o skverbiasi...

- Jis nori atsigaivinti, nes jam karšta, tvanku, o jis to nemėgsta... Ar ne?

- ...

- Kodėl tyli? Nemoki kalbėti?

Jaučiausi lyg žiauriai išplėštas iš gilaus letargo miego ir niekaip neglėjau susigaudyti, ką reikėtų dabar padaryti.

- Tavo akys labai gražios. Tokios karštos, bet nedegina, gilios, bet netokios gilios, kad galėčiau jose paskęsti, be to, kažką įdomaus slepia... - staiga ji prabilo tokiu sodriu moterišku balsu...

- Aš moku kalbėti... – žodžiai strigo gerklėje, bet visgi sugebėjau išveblenti.

- O aš ir netikėjau, kad nemoki. – ir vėl tas aksominis balselis su vaikiško naivumo atspalviu. – Nori?

- Ko?

- Jei tu nesupyksi, aš atiduosiu juos lietui. Manau, kad jam labiau reikia.

Ji kyštelėjo man po nosimi aptirpusius ledus, kurie maišėsi su vėsiais lietaus lašais ir iš lėto tirpdami tekėjo jos šiek tiek rustelėjusia rankute. Kaip ji galėjo sugalvoti, kad lietui tvanku ir jis nori atsivėsinti? Ir dar ne bet kuo, o ledais!

- Aš niekada nepykstu...

- Na ir puiku! – lyg pūkelis, pagautas vėjo sūkuriuko, ji apsisuko, apsidairė ir suradusi, jos manymu, pačią tinkamiausią vietą, padėjo ledus vidury žlegsiničio šaligatvio. – Dabar galime eiti.

- Kur? – sutrikęs žvelgiau į šį mažutį keistą sutvėrimą.

Matyt, proto prašviesėjimo akimirką pamačiau kuo ji apsilvilkusi: prie kūno lipo lengvučiai raudoni marškinėliai, sijonuko klostės buvo sunku bežiūrėti, jis nebesiplaiktė, kuomet įsisukdavo palaidūnas vėjelis, o kojas apglėbusios laikė ryškiai raudonos pėdkelnės. „Boružėlė...“ - toptelėjo staiga. Šyptelėjau.

- Žinoma, malonu regėti besišypsantį žmogutį šioje skėčių masėje, bet būtų dar maloniau, jei pasiūlytum prieglobstį po savo sparneliu ar bent pajudėtume link kokios šiltos, jaukios arbatinės... Manau, kad lietūs čia jau pats susitvarkys. – ir vėl moteris...

Priėmiau, kaip ji sakė, „po savo sparneliu“. Taip ir nušlepsėjome, skverbdamiesi pro lietų...

<...>

- Kodėl nusprendei, kad lietui reikia atsivėsinti? – galų gale mano balsas pertraukė tylą.

Ji baigė vaikyti nuo karštos arbatos kylančius garus ir metė į mane tokį priekaištingą žvilgsnį, jog tenorėjau, kad verčiau net nebūčiau prasižiojęs.

- Kvailas klausimas! – patempusi lūpytę ji atrėžė su didžiuliu pasipiktinimu. – O žinėjai... kad skraidančios karvės gyvena Veneroje?!

Ji taip ir neatsakė į mano klausimą. Gal pati nežinojo atsakymo? Gal... Bet galų gale koks skirtumas. Negalėjau nuo jos atitraukti akių, ji nė kiek nesivaržė mano tiriančio žvilgsnio, priešingai, su tokiu pačiu atkalumu pasinėrė į mano akis... sielą...

b

a

„Linksmutė čiauškale – šalta kaip ledas, savo padėtį ir vertę žinanti moteris – kaip visa tai gali sutilti viename asmenyje?!“

<...>

- Rytoj, dvyliką valandą, prie centrinės bibliotekos.
- Ką sakei? – nesusivokiau, kodėl ji jau pakilo eiti.
- Rytoj, dvyliką valandą, prie centrinės bibliotekos. Ir nepamiršk atsinešti ledų. Ir nuėjo. Šyptelėjo ir nuėjo. Ji ką tik man paskyrė pasimatymą?..

<...>

Dvylikta valanda. Centrinė biblioteka. Jos nėra...

Suskaičiavau aikštės, esančios priešais biblioteką, grindinio plyteles. Išvaikščiojau ją visą skersai ir išilgai. Ledai buvo bebaigią sutirpti, o ji vis tiek nepasirodė. „Kvailys! Ką aš čia veikiu?“

„Myliu vieną tokią mažą mergaitę, žavų angeliuką, vardu... (aš net jos vardo nežinau!) Pažįsti?“ tyliai kartojau sau šiuos žodžius. Gal kas išgirs... Pažinos... Atves...

- Vardu Linutė... O šiaip nepažįstu, bet paieškosiu ir jei rasiu, būtinai paskambinsiu... - lyg rojaus arfos suskambėjo tas pats aksomas...

- Aš... Nežinojau, kokius tu mėgsti, tai...
- Tss... - pirštuką priglaudė prie pravirų lūpų.

“O jos akys!... Jos degte dega!..“

- Šokoladiniai?! Pasakyk, kad nupirkai šokoladinius!

Tą akimirką man išdygo sparnai. Žinojau, kad galiu skristi...

- Taip, šokoladiniai! Tik aptirpo... šiek tiek. Tu juk... truputį... pavėlavai... - Ji apsimetė neišgirdusi mano paskutinių žodžių. O gal iš tiesų negirdėjo, nes jau vėl buvo... kitur.

Lyg vaikystės draugą paėmė mane už rankos, nusivedė į parkelį kitoje gatvės pusėje, klestelėjo ant suolo ir...

<...>

Tada lietui ji irgi paliko šokoladinius... Prisiminiau...

c

d

Kai pirmą kartą...

“Įkvėpk! Nusiramink ir giliai įkvėpk!” Akimirkai užsimerkiau ir įkvėpiau pilna krūtine. Jaučiau, kaip plaučiai prisipildė oro, vaizduotė regėjo jau gerai pažįstamą reginį – tolygiai kylančias krūtis, girdėjau ošimą, kurį sukėlė oro gūsis. Kai po sekundės, trukusios gal amžinybę, atvėriau akis, pirmąkart išvydau tave...

Tąkart nenužvelgiau tavęs. Tiesą sakant, dabar net nebežinau ar išskylantis paveikslas tėra susikurta iliuzija, ar iš tiesų tu vilkėjai tai, ką aš regiu. Bet atminty įstrigo akys. Akys, kurias sutikau pirmiausia. Žydrinės, į kurias drąsiai nėriau lyg į maloniai vėsią ežero gelmę.

Pasistiebiau ant pačių pirštų galiukų. Girdėjau, kaip basos pėdos atlipo nuo šiek tiek sudrėkusių grindų. Apsivijau kaklą rankomis ir visu kūnu prisiliejau prie tavęs. Apkabinai stipriai, išsiilgusiai. Gal kiek per daug spustelėdamas, lyg trokšdamas sugerti visą mano skleidžiamą šilumą, visą mane. Jaučiau tavo iš lauko atsineštą vėšą: šalta odinė striukė, ledinėmis adatėlėmis badomi skruostai, vėsūs džinsai...

Rožė... Raudona rožė...

<...>

Šalti sienos akmenys gėrė mano kūno šilumą. Bet juk aš nė nesistengiau jos sulaikyti. Negaila! Tegul. Aš juk nė nejutau. Aš klausiau. Tavęs...

Lyg iš sapno išplėšta, staiga pajutau nutirpusias kojas. Nugara nubėgo šiurpuliukai. Kūną supurtė išdavikas drebulys. Bateliai kaukštelėjo į akmenimis grįstą takelį, kai stryktelėjau nuo sienos.

Negalėjau nustovėti vietoje. Lyg prisukta lėlytė nepaliaujamai judėjau. Atrodo, privalėjau bent mažąjį pirštelį judinti. Apkabinai. Norėjai, kad sustočiau? O gal tiesiog troškai pajusti mane.

Kalbėjai, o aš klausiau. Nepajutau, kaip palengva prisitraukei artyn. Du kūnai prisiliejo vienas prie kito. Tavo rankos tvirčiau apkabino mano liemenį, manosios – apsviję apie tavo kaklą. Pro sijono skeltuką įsisuko išdykėlis vėjelis, paglostė kelio įlinkį, nuslydo blauzda ir valiūkiškai besijuokdamas nušoliavo tolyn. Pravėriau burną žodžiams. Siaurutė seilių gija akimirkai drykstelėjo tarp lūpų. Žodžiai užstrigo galugerklyje... Pajutau švelnų odos aksomą, svaiginantį raudoną vyną ir deginantį kraują, kuris pulsavo kiekvienoje tavo kūno dalelėje...

Bučinys... Pirmasis bučinys... Svaiginantis. Atidengiantis nekaltybės skraistę. Saldus. Galbūt netobulus, tačiau būtent tuo netobulumu kerintis ir nebepakartojamas. Nedrąsus, bet begalo iškalbingas...

Kai pirmą kartą susilietė įtemptos lūpos, nedrąsūs liežuviukai, vos pajutę vienas kitą, susigūžė ir pasislėpė savo tvirtovėse, mes žengėme žingsnį keliu, kuriame kartu atrasime begalę posūkių, paženklintų nuorodomis...

<...>

Stebėjau besislepiantį saulės burbulą. Liepsnos liežuviai nenoriai gulė po tamsia dangaus skraiste.

- Rytoj.

Žinojau, kad tai padarysime rytoj, bet visgi sielą tvilkė apmaudas, jog praleidom galimybę pažvelgti į saulėlydį iš ten, iš viršaus. Norėjau apgauti gamtą ir paskutinė pamajuoti tam degančiam rutuliui.

- Eime?

b

a

- ... – pritarimas užstrigo gerklėje, lyg tas skęstančios saulės rutulys danguje. Visgi energingai linktelėjau, o nueidama dar kartą dirstelėjau į tvarkingai į eilę išdėliotas kuprines, kuriose plazdėjo nerimaujanti parašiotų drobė.

Kambarys toli gražu nebuvo tobulas ir nepriminė pasakų pilies, tačiau, mums įžengus, jame pajutau jaukią šilumą, ramybę ir sklandančią idilę... Ten neužsibuvę patraukėme link tvenkinuko.

Nuslydo džinsai, apnuogindami šiek tiek rustelėjusias kojas. Tu nedvejodamas nusiplėšei drabužius, geidulingai nužvelgei mane ir... nėrei į nakties šaltų bučinių atvėsintą tvenkinuko vandenį. Tuo metu nusimečiau megztuką. Spragtelėjo atsegama liemenėlė ir jai vos spėjus pasiekti tamsią žemę aš taip pat atsidaviau vandens glamonėms... Plaukiojome tolėliau vienas kito, lyg bijodami nepažintų vienas kito kūnų...

Į kambariuką grįžau tirtėdama, tačiau atsigavusi, atsitiesusi, švytėjau lyg gyvatė, pasidabinusi nauja oda ir atsikračiusi senosios. Viduje kunkuliavau. Vis kikenau... Buvo taip gera krykštauti lyg vaikui, nuoširdžiai šypsotis ir... sekti tiriantį tavo žvilgsnį. Tiriantį mane... Man patiko, kaip tu mane stebėjai. Man patiko jaustis stebimai...

Susisukai į miegmaišį. Basomis pėdomis jutau šaltas medine grindis, girgždėjo iš lauko atsineštos žvyro dalelės. Nuogos šlaunys iš lėto trynėsi viena į kitą man nepaliaujamai mindžikuojant.

Šmurkštelėjau į miegmaišį lyg maža, greita pelytė. Į tavo miegmaišį...

Tąnakt užmigome užuosdami vienas kito odą, jausdami kūnų šilumą... Kartu užmigome pirmą kartą...

<...>

Pirmas kartas visada būna vienintelis ir nebepakartojamas. Nesakykime “deja”, nes tas vienkartinumas padaro jį išskirtiniu. Jo negalima palyginti nei su antru, nei su trečiu, nei su šimtas pirmuoju. Jam nerastume pakaitalo. Tai tiesiog... įvyksta! Ir tereikia išmokti tuo pasimėgauti, pasiimti tai, kas geriausia - žėrintį prisiminimą.

<...>

... - Štai dar viena nuroda!

“Kai pirmą kartą...”

c

d

"Kažkada aš taip pat įsivaizdavau mylįs"

Pabudusi vieną gūdžią naktį, kai už lango siautulingam tango sukury blaškėsi lietus, padangę skaldė žaibai, o šniokštimą pertraukdavo įpykęs griaustinis, suvokiau, kad dabar labiausiai norėčiau būti tavo glėbyje ir... kalbėti. Norėčiau pasakoti apie tai, kaip vaikystėje, žaisdama gaudynių, nukritau ir nusibrozdinau kelį. Arba apie tas Kalėdas, kai ankstyvą rytą po eglute radau rankinę, apie kurią svajoto visos klasės mergaitės. O gal pasakočiau, kaip vaikystėje, stebėdama berniukų dvikovas, užsisėdėjau kompiuterinėje, o visi Skroblų gatvės gyventojai buvo sukelti ant blakstienų manęs beieškant. O gal tiesiog tylėčiau... Klausyčiausi mūsų alsavimo, kuris nustelbtų bildantį griaustinį, skęčiau tavo akių žydrinėje ir nematyčiau padangę skrodžiančio ugninio žaibo, jausčiau tavo tvirtas rankas ant savo kūno ir nebijočiau nieko...

Tą naktį suvokiau, kad labiausiai pasiilgau ne tavo lūpų, ne tavo glamonių, net ne tavo meilės, o mūsų pokalbių, kurie dažnai apsiriboja tik keliais žodžiais, nes viskas ir taip būna per daug aišku, tarpusavio supratimo, silpnumo akimirką taip reikalingo palaikymo, patarimo, paskatinimo. Nežinau kaip tau šie žodžiai nuskambės, bet... Tu esi man daugiau *DRAUGAS*, nei mylimasis...

Anksčiau ieškojau meilės... Nusivyliau ją, tik nereikia sakyti, kad bereikalo... Ieškojau aistros... Stipriai nudegiau ir, deja, per ilgai mėginu išsilaižyti žaizdas... Mano svajonių princas su baltu žirgu, matyt, užklimpo kažkuriame Lietuvos pelkyne, o gal tiesiog išaugau iš tos svajonės, o naujos nemėginau susikurti... O vieną dieną pasirodei... *TU*...

Mano gyvenimo spektaklį stebėti turi galimybę kiekvienas norintis, bet tik nedaugelis pamato jo užkulisius, jo tikrąjį veiksmą. Kiekvienas aktorius, kuriantis šioje dramoje bent kiek svarbesnį vaidmenį, būna gerai išanalizuojamas, praeina ne viena apmąstymų naktis ir tik tada *GALBŪT* patenka į didžiąją sceną, o tu... Tu nestovėjai atrankos kelyje, tavęs aš nesirinkau, tu pasirinkai mane, nepraėjai nė vieno išbandymo, neparodei jokio leidimo, o tiesiog įžengei į sceną ir pradėjai savo vaidinimą. Ir turiu pastebėti, gana profesionaliai...

Nesistengiu tavęs suprasti, nenoriu tavęs skaityti kaip lengva ranka atverstos knygos. Bent kol kas ne... Galbūt todėl, kad dar nesu pasiruošusi pamatyti savęs, dar nesu pasirengusi sužinoti dramos esmės, kol kas man užtenka pavadinimo ir bent apytikrio veikėjų sąrašo. O kas bus toliau... Tu pats žinai... Tu pats puikiai žinai, kad vertinu kiekvieną drauge praleistą akimirką ne todėl, kad ji buvo, o todėl, kad tuo metu mes kažką veikėme ir, užrišę ant jos margaspalvį kaspiną, galėsime ją padėti į atsiminimų lentyną, o po daugelio metų, išpakavę šią gyvenimo dovanėlę, rasti tai, ko tuo metu taip reikės - juoką sukeltantį arba ašarą išspaudžiantį, o gal tiesiog maloniai nuteikiantį prisiminimą...

Nepradėkime knygos skaityti nuo paskutinio puslapio, per pietus nesigardžiuokime pirmiausia desertu, nemėginkime vaidinti *KAŽKIENO* spektaklio, mums užteks *SAVOJO*... Kad ir koks jis bebūtų, visgi jis bus *MŪSU*... Tik mūsų...

Telegrama gauta...

Kai išsiveržęs ugnikalnis, sugriuvęs dangoražis ar tiesiog nukritęs paskutinysis kriaušės lapas tave priverčia sustoti ir susimąstyti, pajunti, jog esi neviena...

Ėmė ir pradėjo griūti pasakų namelis. Jo kairysis pastolis smuktelėjo drėgna velėna ir namelis sukrypo. Išsigandai? Veltui, juk tu neviena! Vos spėjai suvokti, o, žiūrėk, draugas jau renčia naująjį pastolį, prilaiko griūvančią sieną, neleidžia nubyrėti nė vienam riestainiui...

Gera pabusti vidury nakties ir suvokti, jog turi žmogų, kuris išties ranką tau suklypus, leis išsiverkti ant jo draugiško peties, subars, kai imsi nelaiku kvailioti, nusijuoks, kai tau bus linksma, o gal tiesiog pabus šalia, ne toliau, kaip per du metrus... Gera žinoti, jog turi **Draugą, Mylimąjį, Meilužį, Partnerį** ir begalę kitų viename asmenyje. Taip, nė nemėginkite neigti, vis tiek tikėsiu, jog meilė – tai gyvenimo varikliukas! Juk tik pamilusi tave suvokiau tikrąjį pagalbos ir paramos skonį, tikrąjį džiaugsmo, kurį nori dalintis, kvapą ir tikrąjį skausmą, kurio tau nereikia pakelti vienai.

Teisingai yra pasakęs Antuanas de Sent – Egziuperi: „*Kaip puiku gauti telegramą, kuri pritrenkia tave, verčia atsikelti vidurnaktį, lėkti į stotį: „Skubėk! Tu man reikalingas!“ Mes labai greitai surandame bičiulius, padedančius mums, ir tik labai pamažu įgyjame draugų, reikalaujančių mūsų pagalbos. Reikia ilgai ilgai draugauti su žmogumi, kol jis pareikalaus apmokėti savo draugystės sąskaitą.*“ Ilgai? Ilgai ilgai? Kokia abstrakti frazė! Kur ta riba? Kaip žinoti, kuomet Jau? Aš žinau. Mums... Jau... Mes jau pateikėme šias sąskaitas ir nė kiek neabejodami jas mokame, todėl neveltui tave vadinu **Draugu** ir tą patį pieno baltumo žodį girdžiu iš tavo švelnių lūpų: „**Gyvenimo drauge ir mylimoji...**“

Neužtektų padėkos žodžių, kuriais galėčiau išreikšti tai, ką jaučiu, nupasakoti bent dalelę to, už ką dėkoju. Žengdami koja kojon mūšio lauku, kuris vadinamas Gyvenimu, išmokysime vienas kitą ne tik kovos meno bei psichologijos, atskleisime taisykles, kurias šis žvėriškas žaidimas priverčia susirasti patiems, padėsime vienas kitam išvengti klastingos priešo kulkos, neužlipti ant minu... O tame kelyje galėsime ryškiai raudonais dažais ant kvailai besišypsančių sienų tapyti brangiausių žodžius: „*Suprantu, kokio man teko laimė tame pačiame asmenyje rasti žmogų, kurio patarimais ir nuomone, humoro jausmu ir drąsia vizija taip žaviuosi, bei viso gyvenimo meilę.*“...

Myliu tave, Dainiau...

Tavo *Angeliukas*

Gal tiesiog “Labas”?

Nežinau, kiek laiko prabėgo nuo paskutiniojo laiško. Gal tik viena diena, o gal jau keleri metai. Nebemoku skaičiuoti laiko. Bet tai nesvarbu... Kodėl žmonės dažniausiai pradeda laiškus nuo atsiprašymų, jog taip ilgai neatrašė, nuo prabėgusio laiko skaičiavimo, nuo klausimo: “Kaip sekasi?” Lyg jie norėtų sugražinti ir pakeisti kiekvieną praėjusią akimirką, lyg apgailestatų dėl to, jog jos jau nebėra... Aš irgi taip pradėjau...

Rašau, nes noriu patarimo. Juk žinai, kad tavo nuomonė man be galo svarbi, jog man rūpi tai, ką tu manai, be to... aš nežinau, kaip pasielgti ir ką daryti, o tu... visada žinai...

Keistas dalykas - laikas. Tačiau keistesnis sutvėrimas – žmogus.

...Tada susipažinau su juo... *Stebėjau jos žėrinčią šypseną, žybčiojančias akutes, kurios beprotiškai viliojo ir traukė, tačiau tada tos traukos dar negalėjau įvertinti vyriškai, nesuvokiau manyje užgimstančios aistros koralų. Ji tiesiog žavėjo. Ir tiek.* Žinai, žmogus ne keistas, o juokingas sutvėrimas. Kam jam reikia apsimetinėti, meluoti, vaidinti, jog yra puiku-klaiku, nemalonu-malonu, linksma-liūdna, gera-bloga... Kodėl mes taip elgiamės? Juk visi nemėgstame melo, bet suvaidindami orgazmą, manome, jog nuo to kam nors pagerės. Ne, nepagerės. Kodėl? Nes tas, kuris suvaidino, jausis nuviltas ir nepatenkintas, o tas, kuris tuo patikėjo, sužinojęs prakeiks save ir pasijus nevisaverčiu, niekam tikusiu ir t.t. Tiesiog neverta. Melas niekada nebūna neskausmingas...

Jutau jį šalia. Kvaila, tik ką šnekėjau apie melą ir jo skleidžiamą blogį, o dabar pati meluoju... **Jis buvo ten, tarp jų. Ar aš jį jutau? Gal. Taip, jis buvo ten, jis buvo tarp jų, bet paprasčiausiai nebuvo vienas iš jų. Jis buvo... kitoks. Pažvelgi į žmogų ir pajunti, jog jis kitoks. Kaip ir tu...** “Kitoks” – kada jau gali sakyti, jog esi kitoks? Niekada nesuprasdavau šio žodžio reikšmės tokiaime kontekste, nors tikrai dažnai jį vartoju. Tiesiog vienas ar kitas yra kitoks, aš esu kitokia, tu esi kitoks. Bet kodėl? Nežinau...

Nieko nesupranti? Viską supranti. Tu – viską...

Žinai, po trijų valandų ir dešimties minučių aš peržengsiu dar vieną slenksčiuką gyvenime – pilnametystę. Kodėl žmonės sureikšima gimimo dienas? Būtų mano valia, savo gimtadienių aš nešvęsčiau. Ne, nebijau besikaupiančių metų. Tiesiog man tai dar neaktualu. Tai kodėl gi? Prieš kiekvieną gimtadienį užplūsta vienvėsių jausmas. Kuo toliau, tuo labiau suvokiu, jog gal esu viena... Ne, neviena, bet vieniša. Čia, šitame bute. Čia, Lietuvos sostinėje. Čia... Tai kvaila. O gal... ne? Juk sakoma, kad per gimtadienį sužinai, kurie pažįstami yra draugai...

“Aš išėjau į lauką, bet nieko iš draugų nesutikau... Ne tokie romantikai...”

Ko norėjau tavęs paklausti? Kokio patarimo ieškojau? Nebepamenu...

Sėdėjau apsikabinusi kelius ir stebėjau jį miegantį. Kaip tolygiai kilnojasi jo krūtinė, nė nevirpteli blakstienos. Netrukčioja nė vienas raumenukas. Jau seniai taip nemiegojau... Mano kūnu vis dar bėgioja neperseniausiai pajusto malonumo bangelės, vis dar juntų jo lūpas ant savo krūtų, jo tvirtus delnus, suėmusius mano liemenį, atodūsiu aidas dar nesusigėręs į kambario sienas... Jaučiau krūtinėje besirišantį mazgą: *“Užrišk paprastai. Dabar dešinysis ant viršaus ir kairysis taip pat per viršų.”* O siaube, kaip skauda! Kad tu žinotum, kaip noriu prabilti, bet negaliu. Mano lūpas sukaustė baimės gipsas. Juk mano visas gyvenimas – tai vienas didelis melas. Aš kartais net imu abejoti ar aš iš viso egzistuoju. Galbūt aš tesu tik kažkieno iliuzija, melo dalis, dalelė, trupinėlis?!

b**a**

Žinai, prie ko priveda nevisavertiškumo kompleksas? Stebėdama galėčiau išskirti klaidingai nelogišką baimę ir po to daromus klaidingus žingsnius. Sunku stebėti žmogų, kuris nesuvokia, jog galėtų gyventi net ir tada, jei nebeturėtų Jo (Jos), jei dalis žmonių sužinotų viską ir... Galų gale tie žingsniai, kuriuos palūžęs žmogus laiko nusikaltimais, jie tėra tik gyvenimo detalės, kurių negalima, o ir nemanau, kad kam kiltų noras smerkti. O kuomet bijai, tai visi lengva ranka gali tave teisti. Suduokit plaktuku, teisėjau. Čia juk sprendžiamas tik mano gyvenimas...

Bene dešimt minučių (o gal jau ir gerą valandą. Juk sakiau, kad nebemoku skaičiuoti laiko) žvelgiu į veidrodį. Rankos, kojos, dvidešimt pirštų. Galva, kaklas, niekuo neypatingas, bet ir kažkuo traukiantis kitus veidelis. Kas dar? Visi vidaus organai, nes dar nė karto neprisileidau skalpelio. Lyg ir viskas, ko reikia standartiniam žmogui. Kodėl žmonės man sako, jog aš ypatinga? Kur jie tai mato? Gal kur nors užrašyta? Išžiūrėjau kiekvieną savo kūno lopinėlį, kiek tik sugebėjau, persisvėriau nužvelgti nugarą. Nėra. Niekur nėra. Iš kur jie, po velnių, žino? Jie suklydo. Tiesiog suklydo. O aš, naivuolė, patikėjau. Bet gal ir gerai, kad patikėjau, nes priešingu atveju nebūčiau pasiekusi to, ką turiu dabar. O ką aš turiu? Keista... Ko aš dar noriu?.. Sau...

Kai vienai merginai uždavė klausimą, ko ji norinti tikrai sau (tai turėjo būti nesusiję nei su josios vaikinų, nei su kokiu kitu artimu žmogum), ji nesugebėjo sugalvoti nieko. Žinai, koks buvo patarimas? Tiesiog nukreipti lašelį dėmesio į save. Ji pamiršo rūpintis savimi, nes stačia galva pasinėrė į artimųjų žmonių gyvenimus, į meilę, kurią jaučia jiems. Jai tiesiog reikia atsigulti, paskaityti žurnalą, nusilakuoti nagus ar pasidaryti veido kaukę, o gal užsikeberioti ant Trijų kryžių kalno ir garsiai šnopuojant susmukti ant dar drėgno suoliuko.

Neklausk manęs, ko aš noriu sau...

“Žiūrint į priekį jau nesimato katamarano, tik vanduo... + ištiestos rankos... Vienu momentu paėmiau jos pirštus į savo ranką... stovėjau žiūrėdamas į ją ir mąstydamas...”

Tiesa, prisiminiau, ko norėjau paklausti: ar labai svarbi tam žmogui mano praeitis? Ar jam būtina žinoti mano galvelėje besisukančias mintis? Kiek tai svarbu?...

Atsakyk... Nes tai skirta... Tau, Drauge...

Tavo *Angeliukas*

c**d**

Laiškas Tau

Labas...

Pasiilgau tavęs...

...

...

Sielą smaugia ilgesys...

...

Sunku buvo pradėti mylėti, dar sunkiau buvo likti supurvintai šlykščios neištikimybės ir keliamo skausmo. Netikėjau, o gal nenorėjau tikėti, kad vėl pamilsiu, bet... Pamilau... Ir dabar dar sunkiau... Ne, nevisada, tik naktimis, tokiomis ilgesingomis ir tamsiomis naktimis, kai už lango nesigirdi miesto šurmilio, kai negali paskęsti paukščių čiulbesy, kai nenugrimzti į prisiminimų jūrą drauge su kieme žaidžiančių vaikų krykštavimu. Tada būna labai sunku... Tada norėčiau nemylėti, norėčiau nekentėti...

Bet juk niekas netrunka amžinai. Išaušta rytas, nauja diena atkulniuoja ir mes lyg dailininkai imame į rankas teptukus, paletę ir ant švarios drobės tapome naują paveikslą – dar vieną MŪSŲ gyvenimo dieną.

Padangę skrodžiant saulės spinduliams man būna lengviau. Bet vis tiek laukiu... tavo balso, tavo šypsio, tavo juoko, tavo bučinio...tavęs... Bent ko nors, kas patvirtintų tavo egzistavimą. Priešingu atveju patikėčiau, jog tu - tik mano iliuzija. O gal taip ir yra? Gal visas tas prisiminimų lobynas tėra mano fantazijos dalis? O gal ir aš tesu tik mažytė...iliuzija?

Man negera. Man silpna. Padėk. Būk šalia, kai man reikia pagalbos, kai man reikia paramos, kai man reikia... tavęs. Tapau ligone. Didele ir rimta ligone. Daktarai man negali padėti, nes vaistų nuo šios ligos dar nėra. Tiesą sakant, net pačios ligos dar nėra. Tai tada aš nesergu? Ne, sergu, nes gyvenu ne šiame laike, ne šioje erdvėje... Gyvenu tavo širdyje. Žinau, kad ir tau reikia manęs, bet ar taip pat stipriai kenti? Ar taip pat liepsnoji viduje ir tetrokšti pasinerti į vienas kito glėbį? Mes lyg kaliniai, kurie negalime nutolti vienas nuo kito per n metrų, nes tuomet sprogtų... mūsų širdys.

...

Jau saulė teka! Tuoj tu sugrįši į mano pasaulį... Bėgu tavęs pasitikti...

Tu čia...

Šalta. Susiriečiu lyg mažytis pūkuotukas į kamuoliuką ir stengiuosi save sušildyti minkšta iliuzija apie meilų kačiuką. Ėch, nepadeda. Vis tiek tirtu lyg epušės lapas. Ne, nieko nebus. Atsimerkiu. Akimis perbėgu kambarį. Susirandu į kampą nusviestą antklodę. Taip tingisi judėti, bet ir nesinori šalti. *Keltis ar nesikelti? Štai kur klausimas!* Dabar žinau, ką juto Hamletas iškilus dilemai...

Avinėlio akytėmis vėpsojau į languotąją išdavikę – antklodę. Deja, ji nesiteikė sugrįžti pas mane į lovą. Ir velniop ją! Pašokau, pasiražiau, plačiu mostu atitraukiau mane ir rytinį pasaulį skiriančias sunkias naktines užuolaidas ir malonia šypsena pasisveikinau su dar šiek tiek šilta rudenine saulute. Diena prasidėjo!...

Luktelėk akimirką. Keistas jausmas. Ar tai tebuvo sapnas? Trumpametražis mano vaizduotės filmas? Iliuzija? Ne, negali būti!!!...

Lyg kulverstukas paknupstom nusiridenu ligi kito kambario, sustingstu ties nuo laiko jau gelstelėjusiomis durimis ir klausausi... Audringas mano širdutės plakimas ir tramdomas kvėpavimas užgula ausis, užgožia visus kitus garsus. Bet... Tsss! „Nagi, mergyte, nurimk ir įsiklausyk!“ ...

“Taip! Tai nebuvo tik sapnas! Tai buvo iš tiesų!”

Už šių medinių durų girdžiu ramų alsavimą. Virpančia ranka nusveriu rankeną. Šiek tiek kilsteliu duris, kad jos nepradėtų aimanuoti – šįkart nenoriu girdėti, jog jos nori lašelio alyvos, nenoriu jų girždančio nepasitenkinimo! Atveriu vartus į tą pasaulio kampelį, kur...

... Tu čia. Švelnių tonų patalai ritmingai kilnojasi nuo Tavo kvėpavimo. Kambarys pripildytas Tavo šiek tiek aštrokų kvėpalų aromato. Ne, nesapnavau. Vakar iš tiesų sugrįžai... Švytinčios džiaugsmu akys užkliūna už rožės. Geltoni žiedlapiai raustelėjusiomis dėmelėmis lyg mano skruostai, kuomet sutrikau nuo Tavo gilių akių žvilgsnio ir pirmojo bučinio...

Stebėjau Tave. Svaigau nuo Tavo artumo.

Lyg lengvas pienės pūkas nutūpė mano bučinys ant Tavo skruosto. Švelniai išplėšiau iš miego karalijos, įsukau į šį pasaulį. Susitiko keturi gilūs vandenynai, keturios žydrynės. Veidais nuslinko angelų šypsenos. Pasinėriau į Tavo glėbį, prigludau prie Tavo kūno. Taip, Tu čia. Šalia. Mes vėl... drauge...

Tereikia padangės žydros

Padėk pakilti!.. Leisk atsiplėšti nuo žemės!.. Skristi!.. Sklandyti!..

Kai nusibosta būti žmonėmis, tapkime paukščiais. Pakilkime į žydrąją padangę, bėgiokime pūkiniais sniego baltumo debesimis, žaiskime ir juokimės.

- Iškrėskime pokštą – padarykime drambliuką iš to puraus debesėlio!
- Po to galėsime jį nudažyti rožine spalva?..

Galėsime. Galėsime viską, ko tik mūsų mylinčios širdys įsigeis.

Nebenoriu kvėpuoti dulkėmis ir purvinu, tvankiu pažemės oru. Nenoriu būti žeme ropinėjančiu padaru. Noriu... padangių neaprėpiamos erdvės!

- Pasiruošusi?
- Taip!..

Suspausk mano ranką savo delne, pajuskime kūnų šilumą, nusišypsokime pasiliekančiams čia ir...

- Pavykime tą kiki!.
- Ne...
- Kodėl ne? Nenori?
- Ne... Ten ne kikiš, o zylė!

Nusijuoki, meile mano, ir kilkime. Kilkime į pačias padanges. Kilkime dar aukščiau. Su tavimi pavysiu ir šią zylę, surasime ir kiki!., sklandysime su kregždė, smigsime į gaivų vandenį su žuvėdra... Svarbiausia, jog būsime kartu. Tik nepaleisk mano rankos...

- O kas po to?

Paskui skrisime besislepiančiam saulės burbului palinkėti saldžių sapnų. Nebijok, neištiks mūsų Ikaro likimas – nenudegsime sparnų ir nenukrisime į bedugnį vandenyną. Mūsų liepsnojančios širdys uždegs saulę ir vėl prasidės diena. Taip! Neleiskime padangės užkloti juoda nakties skraiste. Tegul būna amžina diena!.. Tegul širdys myli karštai, sielos krykštuoja lyg vaikai, o pasaulis spindi ryškiomis vaivorykštės spalvomis! Tegul pasaulis regi mūsų meilę!..

- Noriu gaivaus vasaros lietučio.
- Nori? Prašom. Juk tik vienas spragtelėjimas ir..

Pažaiskime lietuje! Juokis! Juokis, mano meile! Būkime laimingi! Tegul permirksta mūsų drabužiai, atvėsta oda. Apsikabinkime! Te susilieja kūnai...

- Pabučiuok mane...

Žodžiai mylimajam

Saulėlydis. Saulėtekis. Šiluma.

Švelnumas. Šalia. Kartu. Mūza.

Ramunė.

Saulėgraža. Mėlynės. Braškės. Kūdikis. Draugystė. Tolerancija. Pasitikėjimas.

pagarbą. Gėris. Grožis. Žirgas. Laisvė. Erdvė.

Vėjas. Skrydis.

Kačiukas. Šuniukas. Pavasaris. Šypsena.

Juokas. Ledai. Vaiko kryžstavimas. Kalėdos.

Javai. Dangus. Mėlyna. Jūra.

Zelva.

Vanduo. Rasos lašeliai. Tyras. Garbė.

Džiaugsmas. Laimė. Sniegas. muzika.

Lytėjimas.

Meilė.

Saldu. Vasaros gairės. Sausis. Supratimas.

Žvakė juodoje naktyje.

Šviesa tunelio gale. Paukštis. Laužas.

Draugai. Akys.

Šypsena. Mama.

Vanilė.

Šokoladas.

Tėtė

TU...

Tai tik keletas žodžių, kuriuos Tau dovanoju suplakdama į vanilinį ledų kokteilį, įmaišydama į obuolių pyragą, užtarkuodama ant šokoladinių ledų. Jus išvysti didžiulės dėžės dugne, kurią radai prie savo buto durų. Jus tau įteikia margaspalvis paukštelis numesdamas į delną kartu su savo raibuliuojančia plunksna. Baltą popieriaus lapą su vieninteliu taip reikalingu žodžiu randi pakištą po durimis. Jus išgirsi išlaižęs mėlynių uogienės stiklainį. Išgersi su karštu pienu ir medumi. Iškasi smėlio dėžėje. Ištrauksi iš ežero dugno. Jus iškels dygstanti žolė. Su gaiviu vėjo sukuriuku jie įsisuks į Tavo kambarį.

Jie bus visur! Skirti tik Tau. Dovanojami mano akių šiluma, lūpų saldumu ir tyra...

b

a

Nuoširdžiai Jūsų,

© Lina Žukauskaitė a.k.a. “Zhucka”

<http://Zhucka.net>

c

d